Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 29 OCAK 1980 500 KURUŞ

MAFİA'nın silah dosyasını açıyoruz

Silah kaçakçılığı Ortadoğudaki siyasi gelişmelere göre azalıp çoğalıyor

8. SAYFAMIZDA

İKİNCİ ZAM DALGASI DA GELDİ

Sigara ve içkiye yüzde 100 zam yapıldı

● Demir-çelik çimentoya yapılan zamlar açıklandı

HABER MERKEZİ

Demirel hükümetinin yaptığı yüzde 50 devalüasyondan sonra birbiri peşi sıra zamlar devam ediyor. Son olarak Tekel maddeleri, demir-çelik ürünleri ve çimentoya yapılan zamlar açıklandı. Buna göre Tekel ürünlerine yüzde 100 zam yapılırken, demir ürünlerine yüzde 100'e yakın çimentoya ise yüzde 60 ila yüzde 100'e varan zamlar yapıldı.

Tekel Genel Müdürlüğünce yapılan zamlara göre filtreli sigaralar 15 liradan 25 liraya, 650 gramlık sofra tuzunun fiyatı ise 80 kuruştan 500 kuruşa çıktı.

Bir ton tenekenin fiyatı ise 37 bin liradan 68 bin 500 liraya çıkarıldı.

TEKEL ZAMMI

FİLTRELİLER:	ESKİ FİYAT	YENİ FİYAT
Samsun, Maltepe, Hisar, Meclis, ve Senato	15.00	25.00
Uzun Samsun, Barış, Maltepe Kıbrıs	20.00	27.50
FİLTRESİZLER:		
Bafra, Gelincik, Kulüp, Silahlı Kuvvetler	5.00	10.00
Birinci	3.00	5.00
Yenice, Bahar	6.50	10.00

(İçki ve tuza yapılan zamlar 7. sayfamızda)

DEMİR VE ÇİMENTO ZAMMI

DEMİR-ÇELİK ÜRÜNLERİ	Eski F.	Yeni F.
Bir ton teneke	37.000	68.500
Bir ton soğuk saç	24.500	45.000
Bir ton sıcak saç		39.000
Bir ton levha	21.500	40.000
ÇİMENTO		
Portland çimento (bir ton)	2.100	3.200
Yüksek fırınlı portland çimento (bir ton)		3.120
Klinker (bir ton)	1.450	2.850

Çimentonun ambalajlı satışı ton başına 500 lira daha fazlaya satılıyor.

İstanbul'da belediye otobüslerine zam yok

● Şoförler Derneği taksi ve dolmuş ücretlerine yüzde 100 zam istedi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil "Belediye otobüs biletlerine zam yapılmayacağını açıklarken, İstanbul Otomobilciler Esnafı Derneği taksi ve

(Devamı sa. 7 sü 7'de)

Yüzde 50 oranındaki devalüasyondan sonra peşpeşe gelen zamlar Başbakan Süleyman Demirel'i dün de basın toplantısı yaparak açıklamada bulunmak zorunda bıraktı.

Yerli ve yabancı sermayeye yeni imkanlar sağlanıyor

● Yabancı sermayenin bütün işlerini görmek için "Başbakanlık sermaye dairesi" kurulacak

● Gazete kağıdı üzerindeki subvansiyon ve ithal tekeli kaldırılacak

● Eşel-mobil sistemi getirilecek

● Türk Sanayicileri ve Işadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Koçman zamları savundu

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel, ekonomik gelişmelerle ilgili basın toplantılarından ikincisinde de almayı düşündükleri tedbirleri açıklamaya devam etti.

Demirel, yapılacak işler ve ulaşılması mutlaka gerekli tedbirleri sayarken, yabancı sermayeden daha fazla faydalanılacağını ve "Başta teşebbüs gücü olmak üzere imkanların tümünün gelecek için seferber edileceğini" belirtti.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Ecevit: «Ekonominin yönetimi büyük sermaye ve dış finans çevrelerine terk ediliyor»

● Ecevit, bugünkü sıkıntılardan 9 yıl başbakanlık yapan Demirel'in sorumlu olduğunu savundu

● CHP, «neler yapılması Başbakanın açıklamalarının gerektiğini» sona ermesinden sonra açıklayacak

ANKARA (ÖZEL)

CUMHURİYET Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit, "Bundan böyle Türk ekonomisinin ve toplumunun yönetimi ve yönlendirilmesini geniş ölçüde bazı büyük sermaye çevrelerinin ve onların işbirliği yapacağı bazı dış finans çevreleri" nin üstleneceğini söyledi.

Hükümetin devalüasyon kararı ve açıklanan zamlarla ilgili bir basın toplantısı düzenleyen Ecevit, bazı iş çevrelerinin "Hükümet anarşiyi hal-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Nuri Çolakoğlu İslamabad'tan bildiriyor

35 ÜLKENİN KATILDIĞI KONFERANS RUSYA'YI SERT BİR DİLLE SUÇLADI

«Rusya Afganistan'dan derhal çekilmelidir»

● Afganistan gerilla örgütlerine söz hakkı tanındı

● Erkmen kapanış toplantısını beklemeden döndü

35 ülkenin katıldığı İslâm Konferansı Afganistan'ı işgal ettiği için Rusya'nın açıkça kınanmasını kararlaştırdı. Konferans sonunda yayınlanacak karar tasarısında, "Rusya'nın Afganistan'da giriştiği askeri müdahaleye son verilmesi ve askerlerini bir an önce bu ülkeden çekmesi, Afganistan halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesi talebinin yer alması kararlaştırıldı.

İslam Konferansı dün çalışmaların tamamlanamaması yüzünden uzadı. Toplantının bitirilmesi için çalışmalar sürüyor. Bu arada Siyasi Komite karar taslakları üzerindeki çalışmalarını dün gece sürdürdü.

Konferansın ilk günü, gündem üzerine usul tartışmaları ile geçti.

İslamabad'a gelen İran heyeti başkanı, konferansta yaptığı konuşmada ABD'nin İran'a yaptığı baskının da konferans gündemine alınması gerektiğini söyledi. İran temsilcisi, bu madde gündeme alınmadığı takdirde Devrim Konseyinin kendisine verdiği talimat uyarınca toplantıyı terk edeceğini bildirdi.

Daha sonra bu konu Pakistan'ın Devlet Başkanı Ziya-Ül-Hak'ın bazı yabancı konuklar onuruna verdiği öğle yemeğin-

(Devamı sa. 7, sü.3'te)

Afgan gerilla liderleri, tüm ülkelerin ellerinden gelen yardımı yapmaları için çağrıda bulundular. Afgan liderler, İslam Konseyi Genel Sekreteri Salim Azzam'la birlikte görülüyorlar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Sakharov: "Afganistan işgaline karşı çıktığım için baskı altındayım"

MOSKOVA (AP)

Sovyet yöneticileri tarafından Gorki şehrine sürgüne gönderilen Sovyet fizikçisi Andrei Sakharov, Sovyetlerin Afganistan'daki askeri müdahalesine karşı çıktığı için baskı altına alındığını açıkladı.

Gorki'ye gönderildiğinden bu yana yaptığı ilk açıklamada Sakharov, Uluslararası ilişkilerin SSCB'nin eylemleri yüzünden bozulduğunu belirtti. Nobel barış ödülü sahibi fizikçi "uluslararası durumun genel olarak bozulduğu ve Sovyetler Bir-

(Devamı S. 7, Sü. 4'de)

Alman Maliye Bakanı, Türkiye'ye yardımın artırılması gerektiğini tekrarladı

BONN

FEDERAL Almanya Maliye Bakanı Hans Lambsdorfer, Ortadoğu'nun değişen dengesi karşısında ülkesinin Türkiye ve Pakistan'a yapacağı mali yardım miktarının artırılması gerektiğini tekrarladı.

Batı Alman Maliye Bakanı, Bonn'da bir radyoya verdiği demeçte şimdiki halde Türkiye için belirlenmiş olan mali yardımın yetersiz bulunması halinde, Federal Alman parlamentosuna bu yardımın artırılması yolunda bir öneri götürülmesinin gerekli olduğunu söyledi.

Lambsdorfer, bütçe-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Bütçe 770 milyarla bağlandı

ANKARA (ÖZEL)

1980 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonunda kabul edildi.

Konsolide bütçe, komisyonda yapılan eklentilerle 770 milyar 40 milyon 338 bin lira olarak bağlandı.

Bütçe Kanun Tasarısında, Bakanlar Kurulun-

(Devamı sa. 7 sü. 5'de)

Tren-otobüs çarpışmasında 11 kişi yaralandı

KONYA (AA)

Konya yakınlarında Sille Geçidinde dün gece meydana gelen tren-otobüs kazasında 11 kişi yaralandı.

Konya'ya yaklaşık yarım saat mesafede bulunan Sille Geçidinde dün gece saat 20.00 sıralarında Haydarpaşa-Adana seferini yapmakta olan Mustafa Düzelli idaresindeki 5218 sefer sa-

(Devamı, Sa. 7. Sü. 8'de)

LANET OLSUN!

İZMİR'DE MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI KONGRESİNDE

TKP'liler «Yaşasın Rusya» diye bağırdı

● Kongrede Afganistan işgalini protesto eden bir mühendisin sözü TKP'liler tarafından kesilmek istendi

İZMİR (ÖZEL)

Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Genel Kurulunda TKP yanlıları "Yaşasın Sovyetler Birliği" sloganını attı.

TKP yanlıları ayrıca Kongreye bir önerge vererek, "Sovyetler Birliği'nin desteği ile gerçekleştirilen Afgan devriminin desteklenmesini" istediler. Önergeye TİKP, Dev-Yol, Kurtuluş, TEP ve Halkın Kurtuluşu taraftarları ret oyu verdiler.

(Devamı S. 7, Sü. 4'de)

Yeni İran Devlet Başkanı işgalci öğrencileri onaylamıyor

İran Devlet Başkanı Beni Sadr.

● *Yeni İran Devlet Başkanı, ABD, İran'ın içişlerine karışmaktan vazgeçerse, rehineler sorununun çözülebileceğini söyledi*

Beni Sadr: «İran'a en yakın tehdit, Sovyet birliklerinden geliyor»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'daki Devlet Başkanlığı seçimlerinde oyların yüzde 75'ini alan Abulhasan Beni-Sadr, Fransız "Le Monde" gazetesine verdiği bir demeçte, "Tahran'daki Amerikalı rehineler sorununun kolaylıkla çözülebileceğini ve İran'a en yakın tehdidin Afganistan'daki Sovyet birliklerinden geldiğini söyledi.

Yeni Devlet Başkanı şöyle dedi: "Ruslar kapımızda duruyor. Eğer sıcak sulara inmeyi başarırlarsa, yalnız İran'ı değil, Ortadoğu ve Hint Altkıtasının tümünü de denetim altına alabilirler."

Beni Sadr, Fransız gazetesine, İran'ın Afgan direniş kuvvetlerine askeri yardım dahil her türlü yardımı yapabileceğini ama ABD'nin Pakistan'a

(Devamı sa.7, sü.6'da)

İki Tekel işçisi silahlı saldırı sonucu yaralandı

HABER MERKEZİ

Tekel işyerlerindeki direniş sürerken bazı sahte solcu gruplar direnişe katılmayan işçilere karşı saldırı ve zorbalıklarını sürdürüyorlar. Dün sabah Kartal Cevizli'de Tekel işçisi Yaşar Akan ile eşi Ayşe Akan bu grupların silahlı saldırısı sonucu yaralandılar ve hastaneye kaldırıldılar. Sağ görüşlü oldukları öne sürülen bu kişilerden önce, sahte solcu gruplar CHP'li Tek Gıda-İş üyesi bazı işçile-

(Devamı sa.7, sü.10'da)

Yabancı uyruklu müebbetlerin durumu

Armağan Anar

Erzincan Kapalı Cezaevinde yabancı uyruklu bir müebbet mahkumun mektubunu aynen yayınlıyoruz:

"Ben bu mektubu Türkiye'nin Erzincan Cezaevinde bulunan yabancı uyruklu mahkumlar adına yazıyorum. Başta Adalet Bakanı olmak üzere bütün yetkililere, hukuk çevrelerine ve bütün Türkiye halkına başta şunu söyleyeyim ki, her insan hata yapabilir. Ne Türkiye'de, ne de dünyada hatasız insan bulmak imkansızdır. Biz hatalarımızı kabul ediyoruz. Ama hatalarımız oldu diye bile bile haksızlıklara ve adaletsizliklere boyun eğmemizi kimse bizden bekleyemez ve beklememelidir. Hatta boyun eğdiğimiz ve sustuğumuz zaman başta mahkumlar, bütün Türkiye halkı bize haklı olarak kızar.

"Bilindiği gibi müebbet mahkumların cezaevlerinde ne kadar kalacakları meselesi kamuoyunda ve hukuk çevrelerinde aylardır geniş bir şekilde tartışıldı ve hâlâ tartışılıyor. Konu son olarak Adalet Bakanının isteği doğrultusunda müebbet mahkumları mağdur ederek yasalara ve Anayasaya aykırı bir biçimde uygulanmaya konmak istendi. Yasaların doğru bir şekilde uygulanması halinde cezalarını bitirmiş olan birçok müebbet hükümlü cezaevinde, yasalara aykırı bir şekilde bırakılırken, Yargıtay 1. Ceza dairesinin kararından önce tahliye edilen müebbet hükümlüler yeniden yakalanarak cezaevlerine konmaya başlandı. Daha önce Niğde Cezaevinden tahliye olan bir müebbet hükümlü, cezasını tamamlamadı gerekçesiyle yakalanarak Erzincan Cezaevine kondu. Bunun üzerine meseleye yeniden değinmek, bu arada diğer sorunlarımızı dile getirmek gereğini duyduk.

"Eski Adalet Bakanı Mehmet Can tarafından getirilen, fakat kamuoyunun tepkisi karşısında uygulanmayan bu meseleyi hayata geçirme "şerefi" yeni Adalet Bakanı Ömer Ucuzal'a düştü. Onu kutlarız. Yalnız hükümete gelmeden önce Demirel'in söylediklerini hatırlamasını tavsiye ederiz. Başbakan olmadan önce, "Hükümet gider, dertler biter," diyen Demirel'dir. O zaman Ecevit hükümetinin herşeyine karşı çıkan Demirel ve Adalet Partisi, Adalet Bakanlığı içinde cereyan eden bu müebbetler meselesine açıkça karşı çıkmadıysa bile açıkça da tasvip etmemişti. Hatta bu tür haksızlıklara karşıymış gibi kamuoyunda bir intiba yaratmaya çalışıyordu.

"Bizlerde belli bir umut doğmuştu. Demirel hükümetinden onun Adalet Bakanı Ömer Ucuzal'dan Mehmet Can'ın tersine hareket etmesini ve sayıları 900 kişiye yakın müebbet hükümlülerin lehine kararın düzeltilmesini ve salıverilmemizi bekliyorduk.

"Ne yazık ki bizler daha da mağdur olduk.

"Bu mudur Demirel'in verdiği sözler? Hani sorunlar bitecekti? Demirel'in sözlerinin içi kof kuru vaatler olduğu kısa zamanda ortaya çıktı. Hatta kararı hemen uygulamaya koyarak Ömer Ucuzal mahkumları mağdur etmede Mehmet Can'dan daha cesur olduğunu gösterdi.

"Müebbetler hakkında kararı çıkartan fakat uygulamayan eski Adalet Bakanı Mehmet Can'dan nefret eder ve gitmesini isterken, şimdi onun, kararı hemen uygulayan Ömer Ucuzal'dan daha ehvenişer olduğunu düşünmeye ve yeni bakana göre onu iyilikle anmaya başladık. Yeni Adalet Bakanı da uygulamanın yasalara ve Anayasaya aykırı olduğunu hiç kuşkusuz bilir, ama müebbetlerin hürriyetlerine kavuşmasını istemediği için Yargıtay 1. Ceza Dairesinin kararına karşı çıkmamış onu hemen hayata geçirmiştir. Burada önemli olan hem Yargıtay 1. Ceza Dairesinin, hem Adalet Bakanının bu istek yüzünden adaletsizliğe itilmiş olmasıdır.

"Gönül isterdi ki, bizim cezaevinde 2,5 yıl daha fazla yatmamızı sağlayan Adalet Bakanı Erzincan Cezaevine gelip durumumuzu görsün. Perişanlığımızın nedenlerini sıralıyorum

"1. Aramızda gerçekten suçsuz olan yabancı uyruklu müebbetler vardır. Suçlu-suçsuz bizlere ölüm cezası değil de, ölümden de beter olan müebbet ceza verilmiştir. İçinde yaşadığımız şartlar bizleri ölülerden farksız kılmaktadır. Sadece bu durum adaletin yüz karasıdır.

"2. Duruşma ve yargılanma sırasında çok bariz ayrımlarla karşılaştık. Bizleri yargılayan mahkeme heyeti birdir, isnat olunan suç da aynıdır, TCK maddesi de aynıdır. Buna rağmen kimimize 8 yıl, kimimize 15 yıl, kimize 16 yıl 8 ay, kimimize 30 yıl, kimimize müebbet hapis cezası verdiler. Bunun nedenlerini seneler geçmesine rağmen bir türlü anlıyamadık. Acaba adalet yerine insanların dış görünüşüne göre mi ceza verdiler diye düşünüyoruz.

"3. Biz yabancı mahkumlar yerli arkadaşlardan daha mağduruz. Yedi yıldır Türkiye'nin değişik cezaevlerinde yatıyoruz. Senelerdir hep aynı yemeklerle karşılaştık. Bizler yabancı olduğumuz için yemek yapma imkanlarımız yoktur. İnsan senelerdir aynı yemeği yiyebilir mi? Sorunumuzu defalarca yetkililere ilettik. Hep aynı cevabı aldık: "Günde 16,5 lira ile ne yapılabilir ki!" Ayrıca hakkımız olan sabun vb. zaruri ihtiyaçlar verilmemektedir. Sobadan, yakacaktan, ampule kadar koğuş ihtiyaçları karşılanmamaktadır. Bu yetmezmiş gibi 10 liralık çay paketi Adalet Bakanlığının izniyle 50-60 liraya sattırılmaktadır. Kader kurbanlarının sırtından kâr edenlere göz yumuluyor. Böylesi uygulamayı sadece Türkiye Cezaevlerinde gördük. Oysa diğer ülkelerde yabancı oldukları gözönüne alınarak mahkumlara özel muamele yapılmaktadır.

"Biz yerli arkadaşlardan farklı muamele istemiyoruz. Bütün mahkumların sağlığa elverişli yiyecek ve koşullarda yaşatılmasını ve sömürülmemesini istiyoruz. Yoksa ölüm cezası yerine müebbet cezaya çarptırılanlar cezaevi şartları tarafından ölüm cezasına çarptırılmış oluyor.

"4. Bizler vatanlarımızdan, akrabalarımızdan çok uzaklardayız. Yaşamımızı sürdürebilmek için ailelerimizin yardımı olmadığına göre, bizim ihtiyaçlarımızı cezaevleri yönetimlerinin karşılaması gereklidir. Ailelerimizden gelen posta paketlerini ise yüksek gümrükten dolayı iade etmek zorunda kalıyoruz. 300 liralık eşya için 1000 lira alıyorlar. Kısacası biz sonunda aç kalıyoruz.

"Biz yabancı uyruklular TCK'ya göre yargılandık ve ceza aldık. Peki, TCK'nın infaz hükümleri neden bize uygulanmaz? İnfaz yasası yerli arkadaşlara başka bize başka uygulanmaktadır. Örneğin açık ve yarıaçık cezaevlerine bizler hiç gönderilmiyoruz. Dosyalarımız giden arkadaşlarınkinden temiz de olsa gidemeyişimizi biz farklı uygulamaya bağlıyoruz. Bu haksızlıkların müsebbibi Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanından kısa zamanda bu haksızlıkları önlemesini istiyoruz."

Erzincan Kapalı Cezaevinden yabancı uyruklu bir mahkum

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Devrimci Koza · Ekspres · Tozanlı · Gayret · Anadolu

İdam fermanı

Kâzım Bulut

Birbiri ardına gelen zamlar açıklanırken arada gazete kağıdına yüzde 350 oranında bir zam geldiği ve şimdiye kadar basına uygulanan indirimin kaldırıldığı ilan edildi.

Bu karar bütün basına ve özellikle Anadolu basınına indirilmiş ağır bir darbedir. Anadolu basınında bu ağır darbenin altından kalkabilecek gazete yoktur. Hükümet resmen Anadolu basınının idam fermanını, imzalamıştır. Bursa Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Saruhan Ayber bakın ne diyor:

—Yeni kağıt fiyatlarını dehşet içinde öğrenmiş bulunuyoruz.

Evet. Dehşet içinde. Aslında bu ülkede Anadolu basınının hayatı dehşet içinde öğrenilen haberler ve dehşetli haksız, ayrıcalıklı kararlarla mücadeleyle geçmiştir.

Anadolu basını kapısına kilit vurmamak için gerektiğinde matbaasını elle çalıştırarak, indirimsiz kağıt satın almak zorunda bırakılarak resmi ilan hakları bile kesilmek istenerek, karaborsadan kağıt temin ederek gazetelerini binbir güçlük içinde çıkardı. Ancak hükümetin bu son kararı Anadolu basınının üzerine bir giyotin gibi indi. Bu son karar artık bir haksızlık bile değildir. Çok daha öteye, Anadolu basınının sesini susturmak için boğazına dolanan yağlı iptir.

1979'un şubatı. Anadolu Basın Birliği'nin kongresindeyiz. Anadolu basınının resmi ilan alma hakkını kısmayı öngören 2490 sayılı yasa tasarısı tartışılıyor. Anadolu basını mensupları getirilmek istenen haksız uygulama karşısında dertli, öfkeli.

Hiç beklemediğimiz bir anda sayın Barlas Küntay içeri girdi. Ve kongrede gündem dışı bir konuşma yaptı:

"Anadolu basını bir mekteptir. Yerel basını olmayan bir ülkede basın özgürlüğünden sözedilemez."

Sayın Barlas Küntay'ın bu ışıltılı sözlerine hak vermemek mümkün mü?

Yerel basını olmayan bir ülkede basın özgürlüğünden sözedilebilir mi?

Kuşkusuz hayır. Ve işte hükümet basın özgürlüğünü yoketmiştir. Getirdiği mali baskıyla Anadolu basınını ortadan kaldırmaya yönelmiştir.

* * *

Sözümüzü bağlamadan bir tek şeyi hatırlatmak isteriz. Milli Kurtuluş Savaşı sırasında kağıt bulamayan Anadolu basını kese kağıtlarının üzerine baskı yaparak Milli Kurtuluş Savaşını destekleme mücadelesine katkıda bulunmuştur.

İşte, şimdi yokedilmek istenen Anadolu basını böyle bir basındır.

Günün konuğu

REKLAMCILIK

—Sayın Atilla Öğüt. reklamcılık nasıl bir iş?

— Reklamcılık sözcüğünün yerleşik kavramını unutalım ve bizim görevimizin ya da bu eylemin işlemini şöyle tarif edelim. Ortada bir mesele var veya bir olay var. Bu olayın bir tür topluma yönelik duyurulması sözkonusu. Bunu komünikasyon diye de ele alabiliriz. Ama sorunu daha özele indirgersek pazar komünikasyonu dediğimiz olaydır. Pazar komünikasyonu ne demek. Pazar ekonomisinin var olduğu ülkelerde bu pazar ekonomisinin komünikasyonu dediğimiz, zaman zaman iletişim, zaman zaman haberleşme adını verdiğimiz fakat çok popüler tanımıyla da reklamcılık dediğimiz olay oluyor. Ben reklam nedir denince böyle anlatmaya çalışıyorum meseleyi. Yani varolan bir durum, hizmet, kişi, kavram gibi konuların toparlanıp bir biçim içinde aktarılmasıdır bu mesele.

Kişiye düşen refah payının artırılmasıdır söz konusu olan. Bizim amacımız mevcut bir üretimi artırmaktır. Üretimin artmasıyla insanların daha mutlu olacağı görüşünü savunuruz.

Reklam rekabeti teşvik eder ve tekelleşmeyi önler.

— Tekelleşmeyi engeller dediniz sayın Öğüt. Nasıl oluyor bu?

— Çorbadan otomotiv sanayisine, çelik endüstrisine varana kadar büyük tüketim maddeleri konusunda reklamın işlevi tekelleşmeyi önlemiştir. Çok örnekler vermek mümkün ama okuyucuları ilgilendireceğini sanmıyorum isimlerin. Akademik heyet önünde de bunu her zaman tartışabilirim.

Son zamlarda ciklet tartışmaları var, ciklete bu kadar reklam parası harcanıyor, o zaman ne oluyor cikletin 10 kuruş olan fiyatı 20 kuruş oluyor. Tartışmasız böyle değil bu. Reklam o malın fiyatının artmasına değil düşmesine yolaçar.

— Reklamın kendisinin tüketiciyi şartlandırmak, yönlendirmek açısından tüketici üzerinde bir tekel olduğunu söyleyenler var, ne diyorsunuz?

Atilla M. Öğüt

1939'da doğdu. İstanbul Kabataş Erkek Lisesinden sonra Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde okudu. Daha sonra N.Y.U Marketing bölümünü bitirdi.

Institute of Marketing ve International Adversiting Association üyesi ve Türkiye Reklamcılığı Geliştirme Derneği Genel Sekreteridir.

Evli, iki çocukludur.

Konuk: Atilla M. Öğüt

Konuşan: Muhittin Sirer

● "Çorbadan otomotiv sanayisine, çelik endüstrisine kadar bütün tüketim maddeleri konusunda reklamın işlevi tekelleşmeyi önlemiştir"

— Sanmıyorum. Böyle bir işlevi yok. Eğer reklamın kendisine tekel diyecek olursak o zaman bütün komünikasyon endüstrisine yani yazılı basın, televizyon bütün yayın camiası kendi başına okuyucu üzerinde bir tekel olur. Görev kamuya topluma bilgiyi aktarmak.

— Peki şöyle bir görüş sözkonusu olabilir mi? Reklam kötü kullanılan bir araç olabilir mi?

— Tabii. Telefon çalar, açarız. Karşımızda ahlaksızca bir ses vardır. Bize olmadık laflar söyler. Ama bu telefonun kötülüğü anlamına gelmez. Bazı sapıklar telefonda bize küfür ediyorlar diye telefon kötüdür, telefon denen araç kötüdür demek olur mu? Bazı yanlışlar var ise telefonun kendisine halel getirmez bunlar.

— Türkiye'deki genişleyen toplumsal, sosyal, sınai gelişmeye uygun bir seviyede mi şu anda reklamcılık.

—Sanıyorum, özellikle televizyon reklamlarının başlaması ile birlikte çok seviyeli hale geldi. Gerçekten batı örnekleri ile karşılaştırıldığı zaman bizden yıllarca önce bu işe başlamış ülkelerle karşılaştırdığımız zaman ülkemizde reklam vereniyle, reklam alanıyla reklam yapanıyla yani kısacası bütün bir reklam endüstrisiyle bu konuda batıdan geri kaldığımız görülür.

Reklam, özellikle televizyon ülkemizdeki yerini aldıktan sonra bütün olumsuzluklara karşın ham film yokluğundan letrasetin bulunmasına, yeterince yetişmiş eleman yokluğundan değişik ekonomik parasal finansman sorunlarına varana değin bütün zorluklara rağmen çok başarılı olmuştur. Biz batıda bir reklam toplantısına ülkemizden örnekler götürdük. Hayretle karşıladılar, çok beğendiler yani.

Sorunlar yok mu elbette var tabii. Ama sorunlar ülkenin büyük sorunlarıyla paralel.

● "Reklamların, reklam sözlerinin reklam müziklerinin bu kadar hatırlanması, bu kadar yoğun olmasının nedeni ise, henüz bizim bir reklam kültürümüz olmamasından"

— Televizyon denetimiyle aranız nasıl?

— Sorunlar var. Sorunları biz dernek olarak TRT kurumu yetkilileri ile biraraya gelip çözmenin yanlısıyız. Bugüne kadar TRT kurumu reklam olayına çok yakınlık göstermiştir.

Yani denetim konusunda tek tek maddeler sormak şu şudur, bu budur demek çok yanlış. Denetime karşı değilim. Belki kurallar muhakkak gerekli. Kuralların belirlenmesinde karşılıklı danışmanın gerektiğine inanıyorum.

—Denetim Kurulu reklamlarda çocuğun kullanılmasını kısıtlayan kararlar aldı. Bunu nasıl karşılıyorsunuz?

— Ben iki çocuk babasıyım. Çocuklarımın öncelikle aile içinde iyi eğitim almasına çalışıyorum. Daha sonra eğitimlerinin yani klasik eğitimlerinin iyi olmasına çalışıyorum. Şimdi bütün bunları sıraladıktan sonra reklamlar ne getiriyor çocuklara ve reklamlar çocukları nasıl etkiliyor tartışması çıkıyor ortaya. Sanıyorum ki her gün gazetede okuduklarımız, öldürme olayları televizyondaki haberler ya da dizi programların çocukları reklamlardan daha az olumsuz anlamda etkilediğine inanmıyorum.

Yani bir öncelikler sıralaması yaparsak çocukları eğitmede reklam faktörü sanıyorum listenin 975'inci maddesine filan gelir. Listede yeri yoktur demek istemiyorum. Tabii ki çocuklar yanlış kullanılmamalıdır. Son günlerde çocukları ilgilendiren bir reklam filminde büyük insanları görüyoruz. Bu da sağlıklı bir yol değil. Hiç sağlıklı değil, yani nihayet yanlışlıklar var bunun içinde de bana sorarsanız.

Televizyona bakarsak çocuksuz bir toplum görünümündeyiz ki biz çok çocuklu bir toplumuz. Belki nüfus planlamamız konusunda yanlışlarımız var ama çocuksuz bir toplum görünümündeyiz. Reklam artık milletlerin folklörü bir anlamda. Folklörde çocukların yeri yok mu?

— Bu folklör lafını biraz açsak? Türkiye'de televizyon programları içinde en çok izleneni ve günlük yaşantıda en çok tekrarlananı, en çok kullanılanı reklamlar. Bunu neye bağlıyorsunuz?

— Bizim mimari yapımızda önce yüksek duvarlar vardır, avlu vardır onun içinde ev bulunur. Evde hayatlar vardır ve kapalı insanlardır. Geleneğimizde ailelerimiz daima kapalı kalmışlardır. Siz bütün bu kapalılığını içine bütün o yüksek duvarları aşarak 50 santiminin içine sığan bir cam sokuyorsunuz, o camla beraber o ailenin artık siz içindesiniz ve orada bir şey söylüyorsunuz. Bu Türk toplumunun son yıllardaki gelişmesinin en büyük adımlarından biridir. Bu olay komünikasyon çalışmasından politikamızdan ekonomimize, güncel toplumsal hayatımızdan aşk hayatımıza varana kadar bizi çok etkiledi. Reklamların reklam sözlerinin reklam müziklerinin bu kadar hatırlanması bu kadar yoğun olmasının nedeni ise henüz bizim bir reklam kültürümüz olmadığı için. Son on yılı konuştuğumuz için bizim için hâlâ çok yeni olmasına bunu sadece yeniliğe o yeniliğin getirdiği heyecana bağlıyorum. Bayram arafesinde çocuğun yeni ayakkabısı ile beraber yatması olarak görüyorum. Küçültücü değil hiç yanlış anlaşılmasın. Çok normal bir olgu bu.

— Çok teşekkür ederim.

— Ben teşekkür ederim.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Tes Kadife Giyim Sanayi işçileri:

KANUNSUZ ŞEKİLDE SOKAĞA ATILDIK

6.7.1979 tarihinde Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasının Çobançeşme dahilinde bulunan, Test Kalite Giyim Sanayii Firması ile toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlamak için yetki alındı. Aradan 6 ay geçmiş olmasına rağmen sözleşme görüşmelerinden herhangi bir sonuç alınamadı. İşveren, sendikanın istediği ücretin kendisi için ağır geldiğini, bu şartlar altında sözleşmeyi imzalayamayacağını bildirdi. Buna rağmen işveren işçilere karşı büyük baskılara girişti. Sonuçtan kaygılanan işçiler Sendika Başkanı Ali Kurt ile yaptıkları görüşmede durumlarını anlattılar. Ve işçi temsilcisinin kendilerinin güvenliği için bir an önce seçilmesini, seçilmediği takdirde işçi arkadaşların çalışma güvenliği kalmayacağını belirttiler.

Buna karşılık Sendika Başkanı Ali Kurt, işçi temsilcisi seçemeyeceğini, eğer kendisi isterse işçi temsilcisi olarak kendi istediği kişileri atayacağını söyledi. Bu olaydan bir hafta sonra işçilerin sendikaya baskı yaptığı gerekçesiyle bir işçi arkadaşımızı işten çıkardı. Çıkarılan arkadaşların geri alınması amacıyla yapılan bir günlük işi bırakma eylemleri sonucu üç kişi daha işveren tarafından işten atıldı. Bu durum karşısında sendika tarafından herhangi bir müdahale olmadı. İşveren toplu iş sözleşmesi görüşmelerine yanaşmadığı halde uyuşmazlık tutanağı tutulmamış ve işçiler yüzüstü bırakılmıştır. Çıkarılan dört kişinin çabalarından yılan işveren, işyerini kapatacağını bildirdi. Sendika tarafından hiç bir tepki gelmedi. Aksine işverenin kapatma kararına bizzat Ali Kurt imza atarak işçileri ikinci bir defa kaderleri ile başbaşa bıraktı. İşyerinin kapatılması beklenirken, işveren işçileri toplu olarak senelik izne çıkarmış ve izin dönüşü olan 21.1.1980 tarihinde işçilerin çıkışını vermiştir. Bölge Çalışma Müdürlüğüne bir ay önceden kapatılacağına dair dilekçe verilmesi gerektiği halde bildirmemiş, yasal olmayan bir şekilde işçileri sokağa atmıştır.

Biz Test Kalite Giyim Sanayisinde çalışan 45 işçi olarak bizleri sokağa atan işvereni ve işverenin bu tutumu karşısında seyirci kalan Teksif Yeni Bosna Şube Başkanı Ali Kurt'u kamuoyu önünde protesto ederiz.

İşçiler adına
Adem Bitmez
Naci Özcan

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Mamak'ta bir Cuma...

Mamak Askeri Cezaevinde nöbetçi subayının odasındayım... (25 Ocak Cuma)

Bilmem kaç saattir bir sandalye tepesinde oturmaktayım...

Oysa ben bu saatlerde TİKP Kongresinin konuklara ayrılan bölümünde olmalıydım...

Notlarımı tutmalı, izlenimlerimi sizlere aktarmalıydım...

Ardından da günlük fıkramı yazmalıydım...

Ama dedim ya, Mamak'tayım...

Yapacak hiç bir işim olmadığı için de derin hayallere dalmaktayım...

....

Çok değil 1 yıl, 1 ay, 1 hafta önce şimdinin Başbakanı, o günün Ana Muhalefet Başkanı Süleyman Demirel'in evindeydim...

Onun konuklarıyla yaptığı bir sohbeti izlemekteydim...

Demirel, nereden bilebilirdi ki, Lütfü Oflaz bir gün kendisine "Elveda Süleyman baba, artık kalamıyorum" diyecek...

Süleyman ve Nazmiye Demirellerin ilgisini, sevgisini ve yakın çevresini elinin tersiyle itip, devrimci saflara geçecek...

O andan itibaren de bütün devrimcileri kardeş bilecek...

Bir Dev-Yol'cunun burnu kanasa, bir Aydınlıkçının başı ağrısa onların ızdırabını yüreğinin derinliklerinde hissedecek...

Devrimcilerin uğradığı her faşist saldırıyı, her faşizan baskıyı kendisine yapılmış gibi kabul edecek...

Kısacası, devrimcilerle birlikte ağlayıp devrimcilerle birlikte gülecek...

Yahya gibi İsviçrelerde dolaşmak varken, Mamaklara yolu düşecek...

Evet, sen Süleyman Demirel...

Sen Nazmiye Demirel, siz evet siz...

Lütfü Oflaz'ın, yolunun günün birinde Mamak Askeri Cezaevine düşeceğini tahmin eder miydiniz?

....

"Komutan sizi çağırıyor..."

Bir subay, beni daldığım bu hayallerden uyandırıyor.

Yukarıya, komutanın odasına çıkarıyor ve komutan beni karşısına oturtuyor.

Bakıyorum, masasında Mamak Askeri Cezaevindeki işkence iddiaları ile karakollardaki şüpheli ölümler üzerine yazdığım "İşte sorusu, nedir doğrusu?" başlıklı yazım duruyor

Sondan başlayarak, komutan yüksek sesle yazımı okuyor.

Yazıda geçen işkence iddiaları hakkında teker-teker açıklamalarda bulunuyor.

En nihayet, "Kıyaslamak imkanınız varsa şimdiki Mamak'ı, 12 Marttaki Mamakla kıyaslayın" dedikten ve bazı konularda dikkatimi çektikten sonra "serbestsiniz" diyor.

Benim, detaylarını bir başka yazımda anlatacağım Mamak yolculuğum da bir akşam vakti böylece sona eriyor.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1					■							■
2										■		
3									■			
4		■									■	
5					■		■					
6											■	
7	■			■		■						■
8								■				

SOLDAN SAĞA: 1) Edebiyatın bir dalı - Ölçüsüz davranışları olan, züppe. 2) İslam ülkelerinin temsilcilerinin, Afganistan sorununu görüşmek üzere toplandıkları Asya kenti - Litrenin kısa yazılışı. 3) Ortaçağda yaşamış olan ve ahlaktan yoksun siyasetin simgesi olarak anılan İtalyan siyaset adamı - Yapma, etme. 4) Sona erdirmek, tamamlamak. 5) Tersi bir renk - Birleşmiş Milletlerin yan örgütlerinden birinin simgesi. 6) Sıkıntısız durumda olmak, dinlenmek. 7) Kimyada Radyum'un simgesi - Bir bayan adı. 8) Havada atılan takla - Usta.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Kerestesi sert ve düzgün olan bir bitki. 2) Bir peygamber - Bir geometrik şekil 3) Bir mevsim. 4) Koku (eski dil). 5) Donuk, parıltısız - Cilt, deri. 6) Köşe ya da küçük tekke. 7) Avrupa'da bir yarımada - Bir devlet kuruluşunun simgesi. 8) Arıların petek yapımında kullandıkları madde. 9) 'İdam'ın yarısı - Zayıf, güçsüz. 10) Tersi gerçek. 11) Başlangıçta yer alan - Tersi mağara. 12) Çivi çakmak için duvarın içine yerleştirilen tahta.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	R	U	H	İ	Y	A	T	■	A	Z	İ	L
2	İ	T	İ	R	A	Z	E	T	M	E	K	■
3	Z	A	H	İ	R	■	N	E	R	G	İ	S
4	İ	N	A	C	■	D	E	V	A	■	Z	E
5	K	A	S	E	T	■	K	A	S	E	■	K
6	O	R	■	N	A	L	E	T	■	L	A	S
7	L	A	L	E	L	İ	■	U	N	İ	T	E
8	U	K	O	■	İ	R	A	R	İ	F	■	N

YENİ ABD BÜTÇESİ REKOR DÜZEYDE

ABD, dost ülkelere ekonomik yardıma ağırlık verecek

● ABD Savunma Bakanı, askeri gücü artırma siyasetinin izlenmesiyle savaş tehlikesinden kaçınabileceklerini söyledi

Carter, yeni ABD bütçesini açıklarken.

WASHINGTON

Birleşik Amerika Başkanı Carter'ın Amerikan Kongresine sunduğu bütçe taslağında, 1981 yılında ABD bütçesinin 616 milyar dolar olmasını istediği bildiriliyor. Geçen yıla oranla 52 milyar dolar daha fazla olan taslak, Amerikan tarihindeki en büyük bütçe olacak.

Dünyadaki son gelişmeleri dikkate alarak hazırlandığı belirtilen bütçenin ağırlık merkezini savunma ve enerji programlarının oluşturduğu kaydediliyor.

Carter yönetiminin hazırladığı bütçe taslağının gerekçesinde, Afganistan ve İran olaylarından duyulan kaygı dile getiriliyor ve ABD'nin ham petrole olan bağımlılığının azaltılması gerektiği ifade ediliyor.

ASKERİ HARCAMALAR

1981 bütçesi, savunma harcamalarının bir önceki yıla oranla 15.3 milyar dolarlık bir artışla 142.7 milyar olmasını öngörüyor.

Carter yönetiminin bütçesi, ABD'nin müttefiklerine yaptığı askeri yardımı azaltırken, ekonomik ve mali yardımı artırıyor.

1981 ABD bütçesinde, askeri yardım programlarına ayrılan miktar 897 milyondan 751 milyon dolara indiriliyor. Buna rağmen yönetim yetkilileri, dost ülkelere yapılan yardımın 1980 düzeyinde kalacağını belirtiyorlar.

Carter'ın sunduğu bütçe, dost hükümetlerin askeri malzeme almasını sağlayan bağış ve kredilerde bir azaltma yapıyor. Öte yandan, 35 ülkeye yardım amacını güden uzun vadeli 2.6 milyar dolarlık programı başlatmakta kullanılacak askeri yardım kredileri için 515 milyon dolar ayrılıyor.

Hangi ülkeye ne kadar yardım yapılacağı hususu ise yeni bütçe tasarısında yer almıyor. Her ülkeye yapılacak yardımlar, şubat ayı başında Kongreye sunulacak ayrı bir raporda belirtilecek.

SAVUNMA BAKANI BROWN

Öte yandan, Carter yönetiminin 1981 bütçe taslağı konusunda gazetecilerle kısa bir görüşme yapan ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Carter'ın Basra Körfezi konusundaki son uyarısının, iki ülke arasında kısa zamanda bir çatışma olacağı anlamına gelmeyeceğini söyledi. Brown, ABD Başkanının konuşmasının, askeri gücü artırarak ve Sovyetlerin tehdit ettiği diğer ülkelerle ilişkileri güçlendirerek Sovyet baskılarına karşı koyma niyetini gösterdiğini açıkladı.

ABD Savunma Bakanı Carter'ın askeri gücü artırma yoluyla caydırıcı bir siyaset izlemesinin, savaş tehlikesinden kaçınmak olduğunu sözlerine ekledi.

Tito, ABD'den Yugoslavya'nın bağımsızlığını desteklemesini istedi

NEW YORK (THA)

"Time" dergisinin son sayısında Yugoslavya Devlet Başkanı Tito'nun Başkan Carter'a başvurarak ölümünden sonra Yugoslavya'nın Sovyetler Birliği'nin eline geçmesine izin vermemesini istediği ileri sürüldü.

Aynı haberde, Carter'in Tito'ya güvence verdiği ve ülkesi işgal edildiği takdirde ABD'nin yardım edeceğini bildirdiği kaydedildi.

Dergi, ABD'nin Balkanlara kara kuvvetlerine bağlı birlik gönderemeyeceğini ancak Yugoslav birliklerine hava veya deniz desteği sağlayabileceğini ileri sürdü.

Strauss, Çavuşesku ile Afganistan sorununu görüşecek

BÜKREŞ (AP)

Batı Alman muhalefet lideri Franz-Josef Strauss Romanya'daki bir kitle örgütünün davetlisi olarak 2 günlük bir ziyaret için dün Bükreş'e gitti.

Başbakan Helmut Schmidt'in seçimlerdeki en büyük rakibi olan Strauss, Romanya gezisi sırasında Devlet Başkanı Çavuşesku ve diğer Romen yetkililerle de görüşecek.

Strauss'un basın sözcüsü Hans Tross, görüşmelerde Afganistan'ın işgali gibi uluslararası sorunların ve ikili ilişkilerin ele alınacağını açıkladı.

ABD-Romanya görüşmelerinde Afganistan sorunu ele alındı

Romanya'da bulunan ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı David Newsom, Romanya Dışişleri Bakanı Stefan Andrei ile uluslararası sorunlar ve ikili ilişkiler üzerine ilk görüşmesini yaptı.

Romanya Dışişleri Bakanı Andrei'nin daveti üzerine geçtiğimiz cumartesi günü Romanya'ya giden Newsom'un görüşmelerde, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgali ve Romanya'nın bu konudaki kaygılarını birinci planda ele aldığı belirtiliyor.

Romanya Haber Ajansı, Andrei-Newsom görüşmesinde, Carter ve Çavuşesku'nun görüşme ve toplantılarda ikili ilişkilerin geliştirilmesi kararına uygun olarak bu meselenin de ele alındığını bildirdi.

İngiltere'de özel sektörde çalışan çelik işçileri de greve gitti

LONDRA (AP)

İngiltere'de özel şirketlerde çalışan binlerce çelik işçisinin, mahkemenin ters yönde bir kararına rağmen kamu sektöründe grev yapmakta olan çelik işçilerine katıldığı bildiriliyor. Sendika liderleri özel sektörde çalışan 15 bin işçinin yüzde 99'unun grevi desteklediklerini belirtiyorlar. Öte yandan sendikanın, mahkemenin kararına itiraz edeceği açıklandı. Yukarıda, 25 gündür grevde olan İngiliz çelik işçilerinden bir grup görülüyor.

Japonya'da Sovyetler hesabına casusluk yapan emekli bir general daha tutuklandı

Sovyetler Birliği hesabına casusluk yaptığı sanılan emekli bir Japon generalinin tutuklandığı bildirildi. Haberi veren "Yomiuri Shimbun" gazetesi, emekli generalin Sovyet-Çin sınırındaki Çin askeri güçleri hakkında Sovyetler Birliği'ne bazı bilgiler verdiğini yazdı. Haberde, bu bilgilerin ABD tarafından Japonya'ya verilen belgelerden alındığı belirtildi.

Emekli general tarafından Rusya'ya verilen bilginin, ABD'nin Japonya'ya verdiği belgelerdeki bilgilerle aynı olduğu sanılıyor.

Öte yandan Japonya'daki Amerikan birliklerinin Komutanı General William H.Ginn, AP ajansına verdiği demeçte, Japon yetkililerinin kendisine Amerikan belgelerinden hiç birinin ele geçirilmediği hakkında güvence verdiğini söyledi.

Avusturalya, stratejik bir madenin Rusya'ya satışını durdurdu

● Sovyet yetkilileri, Afganistan'da direnişçiler temizleninceye kadar kalacaklarını, ancak Pakistan'a girmeyeceklerini söylüyorlar

● Gromiko, İslam ülkelerini ABD'nin kışkırttığını öne sürdü

Rus işgaline karşı direnen Afgan kuvvetleri bir harekat öncesinde

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Avusturalya hükümeti stratejik füzelerin yapımında kullanılan bir madenin Sovyetler Birliği'ne satışını durdurdu.

Avusturalya Başbakanı Frazer, bu kararı Afganistan'daki Sovyet işgaline karşı alınacak önlemleri görüşmek üzere Waşhington'a ve Avrupa ülkelerine yapacağı ziyaretinden önce açıkladı.

İki Sovyet yetkilisi, Alman "Stern" dergisine verdikleri demeçte, Sovyet birliklerinin "yabancı sızmalar önleninceye kadar" Afganistan'da kalacaklarını, ancak Pakistan'a saldırmayacaklarını açıkladılar.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Dış Politika uzmanı Valentin Falin ve yardımcısı Vadim Zagladin, Sovyet birliklerinin Afganistan hükümetinin daveti üzerine bu ülkeye gittikleri iddiasını tekrarladılar. Zagladin şöyle dedi: "Partimizin amacı devrim ihraç etmek değildir. Başka bir ülkeye devrim ihraç etmek isteyen ve devrimi zorla kabul ettirmek isteyenler ancak deliler olabilir."

AFGAN ORDUSUNDAKİ İSYAN HABERLERİ

Afganistan Savunma Bakanı Muhammed Rafi, orduda isyan olduğu şeklindeki haberleri yalanladı ve Afgan ordusunun Sovyet desteğinden çok memnun olduğunu iddia etti.

Ancak, Afganistan'daki yabancı diplomatik kaynaklar, Afgan ordusu içinde huzursuzluk olduğunu ve bazı yerlerde Afgan askerlerinin direnişçilere katıldığını belirtiyorlar.

Resmi bir ziyaret için Suriye'de bulunan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko, ABD'yi İslam ülkelerini Sovyetler Birliği'ne karşı kışkırtmakla suçladı. Gromiko, ABD'nin İsrail'i desteklediğini, bu nedenle İslam ülkelerinin ABD'yi kara listeye almaları gerektiğini iddia etti.

Sedat: «İslam ülkelerini tehdit eden güç Rusya'dır»

● *Mısır, Sovyetlerin tehdit ettiği bir ülkeye yardıma gitmesi için ABD'ye imkan tanıyacak*

● *Sedat, Suudi Arabistan, Irak ve Kuveyt'in Mısır'ı iflas ettirmek istediklerini ileri sürdü*

KAHİRE

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Arap ve İslam ülkelerinin "dostlarını tanıması" gerektiğini ve ABD'nin Ortadoğu'nun güvenliğinin kaynağı olduğunu söyledi.

Mısır Parlamentosu sunun olağanüstü bir oturumunda konuşan Sedat, Sovyetler Birliği'nin Basra Körfezindeki petrol ve ticaret yollarına gözünü diktiğini ve petrol zengini Arapları ABD'nin koruyacağını söyledi.

Enver Sedat, Hazreti Muhammed'in doğduğu gün olan Mevlit kandili dolayısıyla yaptığı konuşmada, İsrail'le yaptığı barış görüşmelerine karşı çıkan Arap liderlerini "cüceler" ve "cahiller" olarak suçladı. Mısır Devlet Başkanı, İsrail'le barış girişiminden dolayı Mısır'ın Arap Birliği ve İslam Konferansı üyeliğinin askıya alınmasına rağmen, ülkesinin hâlâ Arap ve İslam dünyasının lideri olduğunu ileri sürdü. Sedat, İslam Konferansından önce, Afganistan işgalinden dolayı Sovyetlere karşı önlem aldığını hatırlatarak şöyle dedi:

"Sovyet tankları Afganistan'da Müslüman kadın ve çocukları çiğnerken, Washington'un İslam dünyasının düşmanı olarak suçlanması acıdır. İslam dünyası dostlarını ve düşmanlarını tanımalıdır."

Mısır Başbakanının son yılların en önemli konuşması olarak nitelendirdiği konuşmasında Sedat ayrıca, Suudi Arabistan Veliahtı Fahd'ı ve İranlı lider Homeyni'yi de suçladı. Mısır Devlet Başkanı, Suudi Arabistan'ın, Güney Yemen'e çok miktarda silah taşıyan Sovyet uçaklarının hava sahasından geçmesine izin verdiğini ileri sürdü.

Öte yandan, İsrail Büyükelçiliğini faaliyete geçirmek amacıyla Kahire'ye gelmeleri beklenen İsrailli diplomatların gelişinin ertelendiği açıklandı.

Bilim kanseri yenmeye çalışıyor

Tıp alanındaki ilerlemeler biyokimyadaki buluşlara yakından bağlı. Her buluş ise binlerce deneye dayanıyor.

Interferon adlı doğal bir madde bazı kanser hastalıklarının tedavisinde kullanılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

"İnterferon", virüslere karşı savaşan doğal bir maddedir. Kanser virüslerine karşı da kullanılabilen bu madde, insan kanındaki akyuvarlardan elde edilebilmektedir ve az miktarda interferon elde etmek için çok miktarda kan gereklidir.

Geçtiğimiz hafta, bakterilerden interferon elde edilmesi için yeni bir genetik mühendisliği tekniğinin geliştirildiği açıklandı. Böylece bu maddenin kansere karşı mücadelede kullanılabilmesi imkanı doğacaktır.

İNTERFERON'UN ÖZELLİKLERİ

İnterferon 1957'de keşfedildi. Bu madde insan vücudunda virüslerin yol açtığı hastalıklara karşı bir tepki olarak üretilen bir proteindir. Virüslerin büyümesini ve çoğalmasını önlemektedir. Yüksek dozlarda verildiğinde, su çiçeğine, zona hastalığına (belin çevresini kabarcıklarla kuşatan bir sinir hastalığı) ve kızamıkçığa yol açan virüslere karşı etkili olmaktadır. Kanser hastalığında ise, interferon hücre bölünmesini önlemektedir. İnterferon, ABD'de az sayıda kanser hastasında denenmektedir. Çok az miktarda elde edilebildiğinden bir interferon tedavisi 50 bin dolara mal olmaktadır. (Son devalüasyondan sonraki fiyatıyla 3,5 milyon TL.)

BİLİMİN HÜNER GÖSTERİSİ

İnterferon araştırmalarında Zürih Üniversitesinden biyolog Dr.Charles Weissmann ve Cenevre'deki Biogen genetik mühendisliği firması, bilinen bağırsak bakterisi E.Coli'yi kullanıyorlar. Bir virüs tarafından bozulan bir akyuvar hücresi ile işe başlayarak, araştırmacılar büyük bir dikkatle ve türlü zahmetlere katlanarak hücreye interferon üretmesi talimatını veren genetik maddeyi, DNA'yı ayırıyorlar. Daha sonra da interferon geni, plasmidlerine (E.Coli'den alınmış bulunan DNA halkaları) ayrılıyor. Sonuçta, interferon üreten E.Coli kolonileri elde ediliyor. Biogen firmasının bilim departmanı üyesi Walter Gilbert bu işlemler için "bilimin hüner gösterisi" diyor.

Bu yöntemle elde edilen interferon yüzde yüz saf olmaktadır. Alyuvarlardan elde edilen interferon binde bir oranında saftır. Bu durumda genetik yolla elde edilen interferonun daha güçlü olacağı kesindir. Ancak bunun da bir beklenmeyen sonucu vardır. Doğal interferondan farklı bir molekül yapısı. Bu nedenle şimdilik bu yöntemin tam istenilen sonucu verip vermeyeceği bilinmiyor.

BİRÇOK HASTALIĞIN TEDAVİSİ MÜMKÜN OLACAK

Bilim adamları bu başarının birçok hastalığın yenilmesinde önemli bir rol oynayacağını belirtiyorlar.

Texas Üniversitesi'nden Jordan Gutterman, interferonun lösemi ve lenf sistemi kanserine olduğu kadar, kemik ve göğüs kanserine karşı da etkili olduğunun deneylerle belirlendiğini bildiriyor. Gutterman daha fazla üretilebilirse, interferonun bağırsak ve akciğer kanseri gibi öldürücü hastalıklara karşı da denenebileceğini belirtiyor. Bunun yanısıra, interferonun, gurup ve nezle gibi virüslere bağlı hastalıklara karşı kullanılabileceği sanılıyor. (Bilgiler Newsweek dergisinden alınmıştır)

Etyopya Devrimci Halk Partisi: "Rusya Kızıl Denizi denetlemek istiyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Etyopya Devrimci Halk Partisi (EDHP) Basın Bülteni, Partinin Afganistan'daki darbeyi mahkum ettiğini açıklıyor. Partinin bildirisinde, Rusya'nın Kabil'deki darbesinin, sosyal-emperyalistlerin ülkeyi sömürgeleştirme ve Basra Körfezindeki hayati deniz yolunu denetim altına alma planını yürütmek amacıyla giriştiği bir eylem olduğu söyleniyor.

EDHP bildirisi, bu eylemin, sosyal-emperyalizmin kurtuluş mücadelesi veren kitleler için saldırgan ve tehlikeli bir düşman olduğunu gösterdiğini kaydediyor. Bildiride şöyle deniyor:

"Etyopya, Angola ve Güney Yemen gibi Afganistan da, sosyal-emperyalizmin hak hukuk tanımadığını ve milletleri köleleştirmek ve hegemonyacı emellerine kavuşmak için her yola başvurmaktan çekinmeyeceğini gösteriyor. Afganistan'daki darbe kendi başına bir olay değildir ve sosyal-emperyalistlerin Kızıl Deniz ve Basra Körfezi bölgesini denetim altına almak ve bu stratejik bölgedeki ülkeler üzerinde dikta kurmak amacının bir parçasıdır."

Sakharov'un yabancılarla görüşmesi yasaklandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçenlerde Moskova'dan alınarak, yabancıların giremediği Gorki şehrine götürülen Sovyet fizikçisi Andrei Sakharov'un başkalarıyla ilişki kurmasının engellendiği bildiriliyor.

Sakharov'la Gorki şehrinde görüşme imkanı bulan bir yakını, ünlü fizikçinin yabancılarla ve "suç işlemiş kimselerle" ilişki kurmasının yasaklanmış olduğunu açıkladı. Sakharov'un yakını, ünlü fizikçi, şehre ilk geldiğinde evinin ziyaretçilerle dolup taşdığını, fakat daha sonra polisin ziyaretçilerin gelişini engellediğini belirtti. Öte yandan Sakharov'un tutuklu olmamakla birlikte 10 günde bir polise gitmek zorunda bırakıldığı ve yurtdışına telefon etmesinin yasaklandığı gelen haberler arasında.

Bu arada Sakharov'un sağlık durumunun iyi olduğu ve muhalif çiftle birlikte orta yaşlı bir kadının da kaldığı bildiriliyor.

Park Chung Hee'yi öldürmekten sanık 6 kişi idama mahkum edildi

SEUL (AP)

Güney Kore Yüksek Askeri Mahkemesi 26 Ekim 1979'da Güney Kore Devlet Başkanı Park Chung Hee'yi öldürmekten sanık eski İstihbarat Şefi Kim Jae-Kyu'nun ve kendisine yardım etmekten sanık 5 kişinin isyana teşvik suçundan idama mahkum edilmesi kararını onayladı.

Beş kişilik mahkeme heyetinin başkanı General Yun Hung-Chong, kararın temyiz edilmesi için hiç bir neden olmadığına karar verdi. Kim Jae-Kyu'nun yanısıra idama mahkum edilen diğer 5 sanıktan biri başkanlık eski sekreteri ve diğer dördü de Kore İstihbarat Örgütü ajanlarıydı.

Yüksek Mahkeme aynı davadan sanık 7.kişiye de 3 yıl hapis cezası verilmesini onayladı.

Yüksek Mahkeme, eski istihbarat şefinin, Park'ı öldürmekten amacının, iktidarı ele geçirmek değil diktatörlükten kurtulmak olduğu şeklindeki savunmasını kabul etmedi.

Kore Devlet Başkanını öldüren Kim Jae-Kyu yargılanırken görülüyor.

5 kıtadan KISA HABERLER

24 Polonyalı muhalif gözaltına alındı

Polonya polisinin muhaliflere karşı yıldırma hareketine giriştiği bildiriliyor. Polonyalı muhaliflerin bir sözcüsü Öz-Savunma örgütünün önde gelen üyesi Jacek Kuron'la birlikte 24 kişinin hafta sonunda gözaltına alındıklarını açıkladılar.

El Salvador'daki çatışmada 17 kişi öldü

Bir Orta Amerika ülkesi olan El Salvador'da güvenlik kuvvetlerinin 17 gerillayı öldürdükleri bildiriliyor.

Başkent San Salvador'a 55 kilometre uzaklıktaki Gualepec kentine bir baskın düzenleyen gerillaların Belediye Başkanını bir süre hapsettikleri ve şehir sakinlerine silah kullanmasını gösterdikleri belirtiliyor.

Kaddumi Yunanistan'da

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi, dün Atina'ya geldi. Siyasal gözlemcilere göre Kaddumi, Yunanistan Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis ve ülkenin önde gelen siyasetçileriyle görüşmesinin yanı sıra Atina'da bir FKÖ bürosu açılması için çalışmalarda bulunacak.

Suudi Arabistan petrole zam yaptı

Japon petrol endüstrisine yakın kaynaklar, Suudi Arabistan'ın ham petrol fiyatına varil başına 2 dolar zam yaptığını ve bu zammın 1 Ocak 1980 tarihinden itibaren geçerli olduğunu ileri sürdüler.

Böylece, Suudi Arabistan'dan gelen yüksek kaliteli hafif ham petrol fiyatının varil başına 26 dolara, ağır ham petrol fiyatının da varil başına 25 dolara çıktığı belirtildi.

Kipriyanu: «Federal çözüm temelinde görüşmelere hazırız»

LEFKOŞE

Kıbrıs Rum Yönetimi lideri Spiros Kipriyanu, federal bir çözüm temelinde toplumlararası görüşmelere hazır olduklarını belirtti. Rum Göçmenler Kongresinde konuşan Kipriyanu, federal çözümün devleti birleştirici ve tüm halkın varlığını güvence altına alacak biçimde olması gerektiğini söyledi. Kipriyanu, ancak bulunacak çözümde, Adada sınır olmasını kabul etmeyeceklerini bildirdi ve "Bu kez, çıkmazdan kurtularak en kısa zamanda bir çözüme ulaşacağımız umudu ile görüşmelerin yeniden başlamasını istiyoruz" dedi.

YSE-İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, Bakanlıktaki taraflı uygulamaları anlattı

«Bugün Köyişleri Bakanlığına girmenin koşulu MHP'li olmaktır»

İsmet Acar, Bakanlıktaki haksız ve politik uygulamalara karşı greve hazırlandıklarını bir kez daha açıkladı.

● "Bakan Ahmet Karayiğit, TRT ve basına verdiği demeçlerle kamuoyunu yanıltmıştır"

● "yüzlerce işçi işten atıldı, 500' ü aşkın memur sürgün edildi, yerlerine MHP' liler yerleştirildi"

● "Grevimiz Türk-İş ve diğer kamu kuruluşlarındaki işçiler tarafından desteklenecektir"

Köyişleri Bakanlığındaki taraflı uygulamalar nedeniyle Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi YSE-İş Sendikası 40 bin üyesiyle birlikte grev eşiğine gelmiş bulunuyor. Aşağıda bugüne kadarki gelişmeler ve son durum hakkında YSE-İş Genel Başkanı İsmet Acar'la yaptığımız röportajı sunuyoruz.

İŞÇİ SERVİSİ

YSE-İş 40 bin üyesiyle greve hazırlanıyor

Kar kış altında en zor koşullar içinde görevlerini sürdüren yol işçileri Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığındaki baskılara ve MİSK'e bağlı Köy YSE-İş Sendikasının tehditlerine karşı mücadele ediyorlar. Şimdi 40 bin işçi, YSE-İş Sendikasının çatısı altında greve hazırlanıyor.

Soru: YSE-İş'e bağlı işyerlerinin durumu kamuoyunu uzun zamandır ilgilendiriyor. Konuyu başından özetler misiniz?

İsmet Acar: Evet, meseleyi başından alalım. Köy YSE-İş'in en son Genel Kurulunda, ki bu Genel Kurul 2. MC dönemindeydi, MC'yi oluşturan partilere yaranabilmeyi amaçlayarak tüzüğüne bir madde eklemiş ve bu maddeye göre Türk-İş ve DİSK dışında bir konfederasyona bağlanmak görevi Yönetim Kuruluna verilmişti. Bununla MİSK'e bağlanmayı kastediyorlardı. Bu karara karşı çıkan YSE ve Toprak İskan işçileri, Ekim 1978'de 17 gün içinde Köy YSE-İş'ten ayrıldılar, kırk bin işçinin tamamı sendikamızda birleşti. O tarihte 84 işyerinde işyeri yetkisine sahip olan Köy YSE-İş, hiç bir işyerinde sözleşme imzalamamasına rağmen, grev kararı almadı. Hatta grev prosedürünü başlatmak üzere Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğüne uyuşmazlık için yaptığı başvuruya rağmen düzenlenen toplantıya gelmedi ve yasal grev imkanını bilinçli olarak kullanmadı.

* * *

Esasen, Köy YSE-İş yöneticileri aynı zamanda işçi ve işveren katkısından oluşan ve tamamen işçiye ait olması gereken milli sanayi teşvik primi adıyla toplanan ve yüz milyonun üstünde olan fon birikimiyle Köy-San A.Ş diye kurdukları şirketin yöneticileriydiler. Bu şirket arsa komisyonculuğu, araba komisyonculuğu yapmakla kalmamış, sermayesinin büyük kısmını şu anda işkence yatağı olarak adlandırılan Kayseri Kadife Kumaş Fabrikası ile diğer özel sektör şirketlerinin hisse senetlerine yatırmıştır.

Bu şirketin Mart 1979'da yapılan Kongresinde bunların yönetimine son verilmiş, ancak iş mahkemeye intikal etmiştir. Dava sonuçlanıncaya kadar yapılan yolsuzlukların belgelerini elde edemiyoruz. Fakat milyonlarla ifade edilen yolsuzlukların olduğu bilinmektedir. Köy YSE-İş'in telaşı biraz da buradan kaynaklanmaktadır. Ayrıca bu işte 2. MC dönemindeki işveren ve vekillerinin de payı olduğu biliniyor.

* * *

Soru: Bakanlığın Köy YSE-İş'le imzaladığı sözleşme konusunda ne diyorsunuz?

İsmet Acar: 84 işyeri yetkisini iki yıldır kullanmayan Köy YSE-İş'in yasal yetki süresi son bulunca, sendikamız yasal işlemleri tamamlayıp yetki aldığı 69 işyeri adına Bakanlıkla 5 Kasım 1979 tarihinde sözleşme imzaladı. Bu arada yetki prosedürü yürütülen ve halen sonuçlanmayan 11 işyerinde çalışan işçilerin tamamı da sendikamızın üyesidir.

Bu sırada iktidar değişmiş ve Köy İşleri Bakanı Ahmet Karayiğit hiç bir yargı organı kararı olmadan kendisini hakim kabul ederek 69 işyeri için imzaladığımız toplu iş sözleşmesini geçersiz saymış, bununla da yetinmeyerek hiç üyesi olmayan Köy YSE-İş Sendikasını tüm işyerlerinde yetkili kılmıştı. Bu yasadışı tasarruf karşısında sendikamız Ankara İş Mahkemelerine başvurarak Bakanın uygulamasını durdurdu.

Mahkeme kararını bile bile, ortada iptal edilmeyen yasal bir sözleşme varken, Köy YSE-İş'le yeni sözleşme imzaladıktan sonra televizyona çıkıp imzaladım, ama durdurdum diyerek kamuoyunu yanıltmıştır. Bakan TRT ve basına verdiği demeçlerde yasalara saygılı olduğunu belirtmişse de uygulamalarında kesinlikle böyle hareket etmediği ortadadır.

Soru: Köy YSE-İş'le imzalanan sözleşmenin özelliği neydi?

İsmet Acar: Parasal konular bizim sözleşmemizle aynıdır. Fakat biz sözleşmemizde iş güvenliğini sağlamıştık. İşçi ve işverenin eşit sayıda yer aldığı disiplin kurulları koymuştuk. Geçici işçilerin işten atılmamasını karara bağlamıştık. Köy YSE-İş sözleşmesinde bu maddeler kaldırıldı. Farkı budur.

* * *

Soru: Şu andaki durum nedir?

İsmet Acar: Çeşitli İş Mahkemeleri lehimizde kararlar vermiştir. Öte yandan geçenlerde Trabzon İş Mahkemesinin Köy YSE-İş'e yetki verdiği haberi de basına yanlış aksettirilmiştir. Trabzon İş Mahkemesinin kararı için Bölge Çalışma Müdürlüğü ikinci bir mütalaa vermiştir. 7 Şubatta mahkemenin karar vermesi beklenmektedir. En önemlisi de Yargıtay'ın Köy YSE-İş'in yetkisi olmadığı hakkındaki kararıdır. Van, Hakkari ve Bitlis'te bu sendikanın toplu iş sözleşmesi uygulamaları Van İş Mahkemesince durduruldu. Yargı organları haklı olduğumuzu ortaya çıkardılar.

Soru: İşyerlerinde baskılar olduğuna dair basında haberler çıktı. Bunlardan bahseder misiniz?

İsmet Acar: Yeni tayin edilen Bölge ve İl Müdürleri yasa tanımaz tavırlarla sendika üyelerini Köy YSE-İş'e geçirmeye, olmazsa işten atmaya çalışmaktadırlar. Mesela Bilecik YSE Müdürü 34 işçinin işine son verdi. İzmir'de 4, Antalya'da 27, Isparta'da 8, Samsun'da 3, diğer bazı illerde de tek tek işçiler işten çıkarıldı. Ayrıca 250 civarında KUP'ta çalışan dozer, grayder ve yol yapım formenleri de işten atıldılar.

Bunların dışında yeni iktidarın değiştirmediği il ve bölge müdürü kalmadı. 67 il ve 19 bölge müdürü başka yerlere sürüldüler. Memurların da 500 kadarı sürgün edildi. Ayrıca, 2 bin civarında MHP ve ÜGD yanlısı olduğu bilinen kişi de bu dönemde işe alındı. Bugün Bakanlıkta tayin için tek koşul MHP'li olmaktır. Örneğin Erzincan MHP İl Başkanı İzmir Bölge Müdür Muavinliğine getirilmiştir. AP'lilerin Bakanlığın bu uygulamasına sessiz kalışları hayret vericidir.

* * *

Soru: Bu durum karşısında ne yapmak niyetindesiniz?

İsmet Acar: Bu durum karşısında sendikamız uyuşmazlık çıkararak işverenle 4 Ocak tarihinde bir görüşme yapmış, işveren sözlü olarak bütün problemlerin halledileceğini söylemişse de bunların tutanağa geçirilmesini uygun bulmamıştır. Tutanak imzalanmadan toplantı bitirilmiştir. Şimdi Çalışma Bakanlığına başvurduk. 14 Ocakta yaptığımız başvuruya 12 gün içinde Bakanlığın cevap vermesi ve Uzlaştırma Kurulunu toplaması gerekiyor.

Buradan da olumlu bir sonuç alınmazsa, işveren bütün yaptığı yasa dışı uygulamalara son vermez, çıkarılan işçilerin tamamı ise başlamaz ve boşta gezdikleri sürenin ücretleri ödenmezse, kesin olarak 275 sayılı yasanın 19. maddesi gereğince hak grevine gitmemiz sözkonusudur. Üstelik bu greve işkolumuzdaki diğer kamu kuruluşlarının da dayanışmada bulunacağına inanıyoruz.

Soru: Grevi üst kuruluşlarınız destekleyecek mi?

İsmet Acar: Elbette. Grevi Yol-İş Federasyonu ve Türk-İş desteklemektedir. Şimdiden grev için yüz milyon lira ayırmış bulunmaktayız. Bu zamana kadar da işten çıkarılanların ve Köy YSE-İş'e geçirilmek amacıyla ücreti düşürülenlerin ücretlerini sendikamız ödemektedir. Bu maaş ve farkları sonuna kadar ödemeye devam edeceğiz."

Banksif'in panelinde vergi denetiminin sağlanması istendi

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Banka ve Sigorta Mensupları Sendikaları Konfederasyonu Banksif geçtiğimiz cumartesi günü Gazeteciler Cemiyeti salonunda "Türkiye'nin ekonomik yapı politikası içinde verginin önemi, dağılımı ve vergi kayıplarının önlenmesi sorunu" konulu bir panel düzenledi.

Panelde İstanbul Üniversitesinden Prof. Dr. Kamuran Pekiner, Dr. Yüksel Ülken, Dr. Öztin Akgüç, Prof. Dr. Nasuhi Bursal, Prof. Dr. A. Aysan, Aydın Ahıska, Rüştü Erimez ve Osman Nuri Torun vergi sorunu ile ilgili çeşitli konularda tebliğler verdiler.

Daha sonra konuşmacıların panelin öğleden sonraki bölümünde genel tartışma yapıldı ve konuşmacılar hem dinleyicilerden gelen soruları cevaplandırdılar, hem de öne sürülen diğer görüşler hakkında fikirlerini belirttiler.

Canlı ve son devalüasyonlar nedeniyle aktüel bir hava içinde geçen tartışmada daha çok Türkiye'deki vergi denetimsizliği üzerinde duruldu ve eğer vergi denetimi sağlanmaz ve bazı vergi dışı kesimler vergilendirilmezse, alınan ekonomik önlemlerin başarıya ulaşmayacağı vurgulandı. Dar ve sabit gelirlilerin vergi oranının düşürülmesi ve asgari ücretin vergi dışı bırakılması gerektiği de ifade edildi.

Konuşmacıların tebliğlerinin daha sonra Banksif tarafından kitap halinde yayınlanacağı öğrenildi.

İlgiyle izleniyor

TİKP'NİN MALATYA BELEDİYE BAŞKAN ADAYI

Olcaytu, Malatya ve köylerinde seçim çalışmalarını sürdürüyor

■ Olcaytu, Maraş davasına müdahil avukat olarak katılıyor ve halkın davasını savunuyor

Avukat Emcet Olcaytu.

MALATYA (ÖZEL)

BELEDİYE Başkanlığı seçimlerine 12 gün kala Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin (TİKP) adayı Avukat Emcet Olcaytu Malatya ve köylerindeki seçim çalışmalarını sürdürüyor. TİKP Türkiye'de ilk defa Malatya'da bağımsız bir adayla seçimlere katılıyor. Yeni bir ses olarak bu partinin seçimlere katılması, desteklesin desteklemesin Malatyalı seçmen tarafından ilgiyle karşılanıyor.

Malatya'da Alevi-Sünni halkı birbirine düşürmek ve yeni bir Kahramanmaraş yaratmak isteyen MHP'nin faaliyetleri açısından da, Belediye Başkanlığı seçimlerinde Emcet Olcaytu'nun aday olması özel bir önem taşıyor. Bilindiği gibi, Olcaytu, Kahramanmaraş davasına müdahil avukat olarak katılıyor ve MHP tarafından katledilen halkın davasını savunuyor.

Öte yandan, MHP-MSP ve AP'nin desteklediği bağımsız aday İbrahim Fendoğlu ve CHP'nin son anda aday gösterdiği eski Malatya Milletvekili Hüseyin Deniz de seçim çalışmalarını sürdürüyorlar. İki adayın seçimlerle ilgili görüşlerini aldık.

Önceki sene öldürülen Malatya Belediye Başkanı Halit Fendoğlu'nun kardeşi İbrahim Fendoğlu, hemşerilerinin ısrarı üzerine seçimlere katıldığını söyleyerek, Belediyenin imkanı elverdiği sürece hizmet vermeye çalışacağını kaydetti.

1973 seçimlerinde Malatya'dan CHP Milletvekili seçilen Hüseyin Deniz, Malatya'nın geçirdiği tecrübelerden herkesin ders alması gerektiğini söyleyerek, kazanana saygı duyacaklarını ifade etti.

AP ve MSP'nin anarşi mihrakı olan MHP ile aynı adayı desteklemeleri konusunda görüşünü sorduğumuz Hüseyin Deniz'in cevabı ise şöyle oldu:

"Vallahi, bunu siz onlardan sorarsanız daha iyi olur. Çünkü onlar bu meseleyi benden iyi bilirler."

Seçimlere on gün kala

Malatya'da beş yere bomba atıldı

● Adalet Partisi Malatya İl binası da bomba atılan binaların arasında

● TİKP yetkilileri ve halkı uyardı

MALATYA (ÖZEL)

MALATYA Belediye Başkanlığı seçimlerine on gün kala karanlık güçler eylemlerine hızverdiler. Önceki gece saat 24 sıralarında Adalet Partisi Malatya İl binası ve dört işyerine bomba atıldı. Patlamalar binalarda büyük hasara yol açtı. Bu arada bir bombayı etkisiz hale getirmek isteyen Ali Özdoğan ve Ahmet Dinçer isimli iki assubay ağır yaralandı. Yaralanan iki assubayın Ankara'ya götürüldüğü öğrenildi.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, önceki gece saat 23 ve 24 sıralarında, Adalet Partisi Malatya il binasına Mecideye Han'a, sebzeciler mağazasına ve Hora apartmanına saatli bomba kondu. Hora apartmanındaki bombayı etkisiz hale getirmek isteyen iki assubayın yaralandığını, olaylarla ilgili olarak Dev-Sol grubuna mensup iki kişinin yakalandığını belirttiler. Binalara bırakılan saatli bombaların patlamasıyla çıkan sesin büyük tedirginlik yarattığı bildirildi.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Malatya İl Örgütü olaylarla ilgili olarak bir açıklama yaptı. Açıklamada şöyle deniliyor:

"Belediye seçimi yaklaştıkça, karanlık güçler tertiplerine hız verdiler. Bunların amaçları Malatya'da kargaşalık çıkararak, halkın sandık başına gitmesini engellemek ve seçimleri sabote etmektir.

"Halkın huzurunu bozan, kargaşalığa yol açan ve halka zarar veren bu tür eylemler ne adına yapılırsa, yapılsın, kime yönelirse yönelsin, partimiz kesinlikle bu tür halk düşmanı eylemlere karşıdır. Bu olayları nefretle kınıyor ve protesto ediyoruz. Bütün demokrat kuruluşları ve siyasi partileri olayı kınamaya çağırıyoruz."

Öte yandan Türkiye İşçi Köylü Partisi Malatya İl Örgütü Adalet Partisi il başkanına bir telgraf çekerek geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Evinde silah bulunan Tek-Met-İş Başkanı Muzaffer Gökçeoğlu tutuklandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Tek Met-İş Başkanı Muzaffer Gökçeoğlu evinde yapılan aramada tabanca bulunması nedeniyle tutuklandı.

Tek Met-İş Başkanı Muzaffer Gökçeoğlu'nun Levent'teki evinde yapılan aramada bir adet 9 mm. çapında Belçika yapısı Browning 14'lü tabanca, iki adet şarjör, 114 adet 9 mm ve 7.65 mm çapında tabanca mermisi ele geçirildi.

ROMAN

AYŞE KİLİMCİ

dünyaya merhaba

7

Dünyaya yeni bir konuk

Doğanın özel yolundan güç bela ilerleyip, ışığı tutmak çabasındaydım. Ortalık zifiri karanlıktı. El yordamı ile ilerliyordum. Annemin derinliklerinden sanki bir koro güzel bir türküyü benim için söylüyor ve aydınlık güzel sesiyle bana gel gel diyor gibiydi. Kulağım bu güzel seslerle dopdolu, ağır ve zevkli bir kayış içindeydim. Hiç zorlanmıyor, ışığa ve temiz havaya her an biraz daha yaklaştığımı seziyordum. Kaydım kaydım kaydım... Kalbim bu kayışın sevinç çırpınışları içinde idi ki... Ensemdeki saçlarımı ılık bir havanın okşadığını hissettim. Saçlarım uçuştular sanki. Bu serinlik hiç alışık olmadığım bir duyguydu. Birden ciğerlerim hava ile doldu. Bir acı hissettim. İlk nefesimi aldım. Genişleyen ciğerlerimin şaşkınlığı ağzımdan ağlamak olarak çıktı.

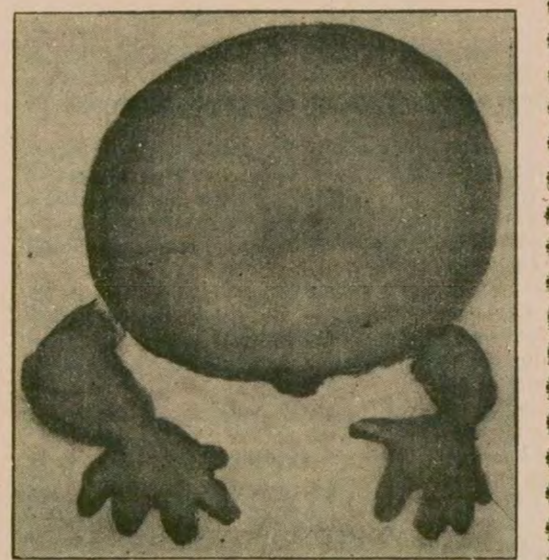
Doğmuştum... Bir güzel ağladım...

Beni ayaklarımdan tutup, boşluğa salladıkları zaman doğduğuma iyice inandım. Bir an için, sonsuzluğa düştüğümü sandım, ürperdim. Bu ürpertiye temiz havanın ciğerlerime doluşu ve ilk soluklanışlarımın coşkusu da eklendiği için, avazım çıktığı kadar bağırıyordum. Doğuşumu kutluyordum.

Beni yatırdılar. Yüzüme gözüme mikrop kapmamam için ilaç sürdüler. Yeni doğan bir bebeği dünyada ilk karşılayanlar mikroplar olduğu için... Bu arada, beni anneme bağlayan, kan ve soluk aldığım kordon, doğar doğmaz kesilmiş, kesin olarak annemden ayrılmıştım. Bebekleri giydiren genç ve sıcak sesli hemşire abla, beni giydirirken, istemeden başımı masaya çarptı. Canım acımıştı, ama o şaşkınlıkla bana:

—Ah, özür dilerim.

deyince, acımı filan unuttum. Bu olay çok hoşuma gitmişti. Kahkaha ile gülmek istedim, ama, henüz sesim çok az çıkıyordu. Gülemedim. Elimi ayağımı serbest tutup, hemşire ablaya yardımcı oldum. Annem iç gömleklerime Toroslar'ın menekşesini, sümbülünü nakşetmişti tüm.

Ben hemşire ablanın benden yüksek sesle özür dileyişine için için gülüp dururken, o ağzımdan çıkan sesleri başka türlü değerlendirdi:

—Mızıldanma bakayım, uslu dur.

diye uyardı beni. Gene de gülmem geldi işte. Doğmak gibi güç ve tehlikeli bir macerayı geride bıraktığım için mutluydum. Herşeye ve herkese gülesim vardı.

O sırada her nasılsa koridordan geçmekte olan bir kedi miyavlamaya başlamasın mı... (Kedileri annem çok severdi. Kucağına ala ala, daha doğmadan, bana da tanıtmıştı kediyi) Anne kedi miyavlayınca, ince sesli yavruları da ona öykünüp miyavlamaya koyuldular. Sanki bana hoşgeldin diyor, karşılama töreni yapıyorlardı. İçinde bulunduğum durumda bu bana iyicene komik geldi. Gülmek istedim, bu isteğim, her nedendir bilemem, ağlamaya dönüştü. Hemşire abla ondan hiç beklemediğim bir tavırda bulundu. Beni kaptığı gibi beşiğime götürdü. Sanki kendisi hiç, ağlanacak durumuna gülmemiş gibi davranmıştı. Ben ağlanacak durumuma gülmüyor, ağlıyordum. Doğru değil miydi bu?

(Devamı var)

SIGARA İÇEN KADINLARIN KANSERE YAKALANMA İHTİMALİ DAHA FAZLA

ÖLÜM GRAFİĞİ

Yukardaki grafik ABD'de yapılan bir araştırmaya dayanıyor. Yıllara göre, kadınlarda kanserden ölüm oranının hızla arttığı görülüyor.

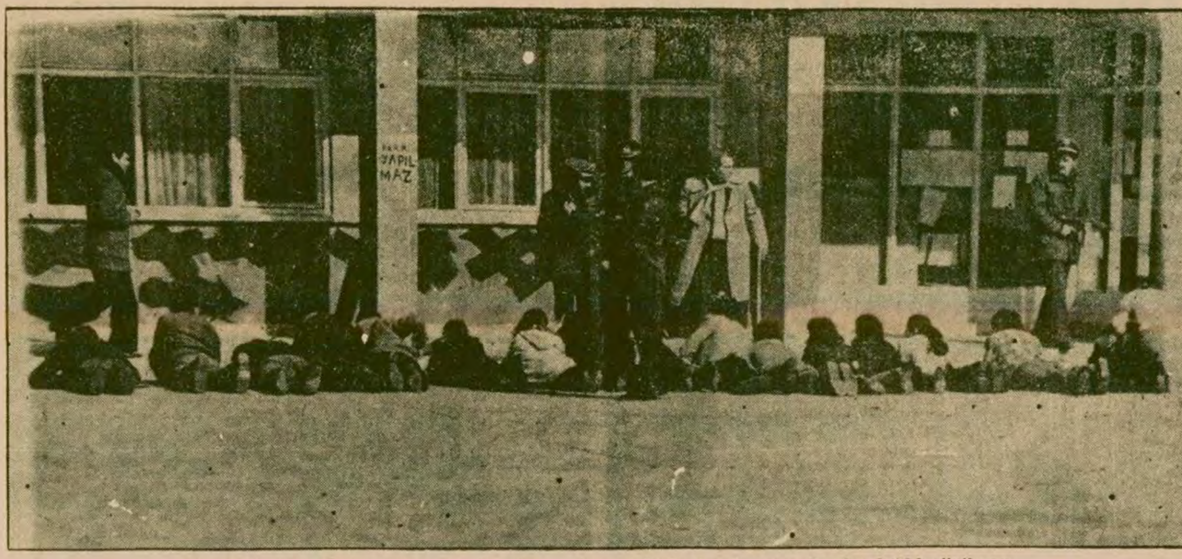
DIŞ HABERLER SERVİSİ

Erkekler kadınlardan çok önce sigara içmeye başladıkları için son yıllara kadar akciğer kanseri ve kalp hastalığı gibi hastalıklara daha çok yakalanıyorlardı. Ancak, kadınların aradaki farkı hızla kapattıkkarı görülüyor. ABD'de yapılan bir araştırmaya göre, sigara içen kadınlarda akciğer ve göğüs kanserine yakalanma oranı, içmeyenlere göre 3 ile 5 misli fazladır.

Erkeklerle karşılaştırıldığında da sigara içen kadınların gırtlak ve ağız kanserine yakalanma oranı daha yüksektir ve kalp krizi geçirme tehlikesi de iki misli fazladır.

DOĞACAK BEBEKLERE ZARAR VERİYOR

Yayınlanan rapora göre hamilelik sırasında sigara içmek doğacak olan bebeklere de büyük zarar veriyor. Sigara içen kadınlar, içmeyenlere oranla daha fazla prematüre (tam gelişmemiş) ve düşük kilolu bebekler doğuruyorlar. Ayrıca, hamilelik sırasında birçok beklenmedik olayla karşılaşabiliyorlar, hatta çocukları ölü doğabiliyor. Sigara içen kadınların bebeklerinin doğumdan sonra ani-ölüm sendromuna yakalanması tehlikesi de artıyor.

Tariş düğümü bir türlü çözülemiyor. Aramalarla başlayan olaylar hâlâ sürüyor.

Tariş düğümü çözülemiyor

Tariş olaylarından bir an

İZMİR (ÖZEL)

Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün'ün direnişi sürdürürlerse işçilerin iş akitlerinin tazminatsız feshedileceğini açıklamasına rağmen dört gün önce aramalarla başlayan direniş devam ediyor.

Tariş olaylarını incelemek için İzmir'e gelen CHP Genel Yönetim Kurulu üyesi Hayrettin Uysal Başkanlığındaki Manisa Senatörü Fahri Dayi ve Bursa Senatörü Şebib Karamollaoğlu ve Egeli CHP parlamenterlerden oluşan heyet, dün yaptıkları açıklamada Tariş'le ilgili hazırladıkları raporu CHP Genel Yönetim Kuruluna götüreceklerini söylediler. Açıklamada ayrıca, Tariş'te büyük bir oyunun tezgahlandığını belirten parlamenterler bu oyunla Tariş'in partizan bir merkez haline getirilerek İzmir'de sağın konakladığı bir üs yaratmak amacının güdüldüğünü belirttiler.

Tariş'te işçi fazlalığı olmadığı vurgulanan açıklamada CHP'nin tasfiyeye yönelik işten çıkarma tutumlarının mutlak olarak karşısında olduğu belirtildi.

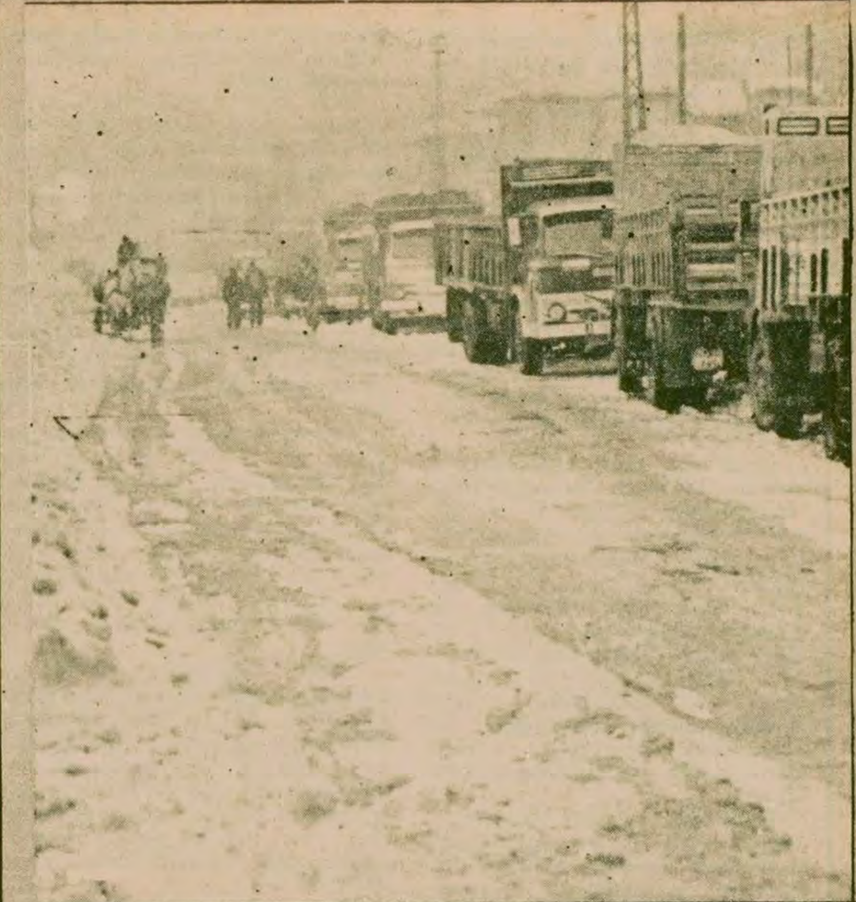
Öte yandan sendika yetkilileri konu hakkında görüşmeleri sürdürüyor. İşçi temsilcilerinin sendikaya çağrılarak, direnişin gidişatı hakkında tavır belirlenmeye çalışıldığı öğrenildi.

Bu arada CHP'li bir yetkili, işçilerin 17. maddeden atılabileceğini belirterek durumun İkinci MC döneminde Aliağa' daki uygulamalara dönüşebileceğini dile getirdi.

GÖZALTINA ALINAN 341 ÖĞRENCİDEN 255'i SERBEST BIRAKILDI

Ege Üniversitesinde geçen hafta meydana gelen olaylarda gözaltına alınan 341 öğrenciden 255'inin serbest bırakıldığı öğrenildi. Serbest bırakılan 255 öğrenciden 127' si hakkında dava açıldı. Gözaltında tutulan 86 öğrencinin ise bugün mahkemeye çıkarılacakları bildirildi.

DOĞUDA KIŞ BİR BAŞKA OLUR!

Bir yandan mazot yokluğu, diğer yandan kar,Doğuda ulaşımı işlemez hale getirdi. Yolların kenarına çekilmiş sıra sıra kamyonlar bir yandan mazot bekliyor, bir yandan da havanın biraz yüzlerine gülmesini.

Sağlık ekipleri köylere ancak helikopterle gidebiliyor

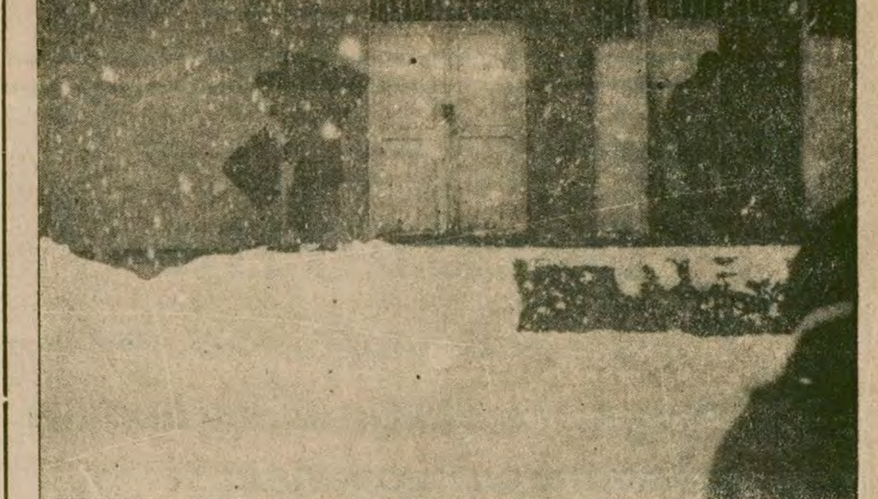
AZİZ TANRIVERDİ

Doğuda 1,5 metreyi aşan kar kalınlığı il merkezlerinin ilçe ve köylerle bağlantısını engelliyor.

Köylerde başta kızamık olmak üzere diğer salgın hastalıklar toplu ölümlere yol açarken, Bingöl çevresindeki köylerde kuduz tehlikesinin de başgöstermesi üzerine hastalar il merkezine helikopterlerle getirilebildi. Sağlık persoreli de köylere ancak helikopterle ulaşabiliyor.

Çığ tehlikesi altındaki köylerin sayısı da yüzleri buluyor. Çevre köylülerin verdiği bilgilere göre, zamanında önlem alınmazsa, çığ toplu halde can kaybına ve birçok köyün imhasına yol açabilecek.

Hava şartlarının muhalefeti, daha önce de zar zor bulunan birçok ihtiyaç maddesinin iyice kayıplara karışmasına neden oldu. Başta, yağ, çay, şeker ve tüpgaz olmak üzere halkın en temel ihtiyaç maddelerinin yokluğu Doğuda hayatı yaşanmaz hale getirdi.

Soğuk ve kar altında saatlerce kuyrukta bekleyen Tekel bayileri haftada iki gün ancak bir-iki kilo çay veya sigara alabiliyorlar. Bu miktar ihtiyaca cevap vermediği gibi, Bingöl-Elazığ-Tunceli il ve ilçelerine sadece bir tek kamyonla mal taşınması da yokların artmasına neden oluyor. Fotoğrafta, Bingöl Tekel Müdürlüğü deposundan mal alan bayiler görülüyor.

Son 15 günde çeşitli suçlardan 4416 kişi yakalandı, 266 kişi tutuklandı

ANKARA ÖZEL)

İçişleri Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği dün bir açıklama yaparak, son 15 gün içinde yapılan operasyonlarda 4416 kişinin yakalandığını, 266 kişinin de tutuklandığını bildirdi. Bakanlığın açıklamasında ayrıca bu operasyon sırasında 2915 adet suç aletinin de ele geçirildiği belirtildi.

Operasyonlar 37 öldürme olayı sanığı, 16'sı silahlı gasp ve soygun, 20'si kaçakcılık, 1278'i ise silahlı saldırı ve çatışmaya karışmaktan sanık oldukları bildiriliyor.

İçişleriBakanlığının yaptığı açıklamada, bu operasyon sırasında THKP-C Acilciler, TKP/ML Partizan, Devrimci Sol, THKP-C Devrimci Kurtuluş, Devrimci Yol, Devrimci Halkın Birliği gruplarına mensup oldukları ileri sürülen toplam 70 kişinin yakalandığı da belirtiliyor.

Kurultaydan bu yana CHP'de olumlu hiç bir adım atılamadı

NURI ÇOLAKOĞLU

CHP'DE KAYNAYAN KAZAN

Siyasetsiz parti olur mu?

"CHP hiziplerin kavga arenası haline gelmiştir. Milyonların umudu olmuş bir parti şu anda çeşitli derebeyliklere bölünmüş durumdadır. Ecevit de bir derebeyliğin başı olarak ortaya çıkmıştır. Herkesin başka hava çaldığı, disiplin ve birliğin büyük ölçüde yok olduğu bir örgüte parti demek çok zordur. CHP artık parti olup olmama sorunuyla karşı karşıyadır.

"CHP yeniden nasıl parti olur? Sorun budur. Hiziplerden nasıl birlik doğar? Her CHP'li bunu düşünmek zorundadır."

Bundan üç ay kadar önce yapılan CHP Olağanüstü Kurultayı sona erdikten sonra durumu Aydınlık böyle değerlendiriyordu. (Oral Çalışlar, "CHP Nasıl Parti Olur?" 7 Kasım 1979)

O günden bu yana ne değişti? CHP'de fikri birliği sağlama yolunda bir adım atılabildi mi? Ecevit hizip hesaplarının üstüne çıkıp partiyi etrafında toplamayı başarabildi mi?

Bu iki soruya da olumlu cevap vermek olanaksız.

"SORUN BİR ÖNDERLİK BUNALIMIDIR"

Eski bir CHP'li parlamenter, partinin durumunu şöyle anlatıyor: "Parti, bir fikri birlik etrafında toplanmış insanlar topluluğudur. Bugün ben CHP'ye baktığımda böyle bir şey görmüyorum. CHP'yi bugün herkes bir tarafa çekiştirmeye çalışıyor. Bir uyum yok. Bir önderlik yok. Bir fikir yok. Dünyada, bölgede, Türkiye'de birçok şey oluyor. Ana muhalefet partisi sesini bile çıkaramıyor.

"Afganistan işgal ediliyor. Genel Başkanın ağzından gazeteciler kerpetenle çeker gibi laf alıyorlar. Daha da felaket olanı, grubumuzda Afganistan işgalini 'enternasyonal dayanışma' olarak niteleyenler çıkıyor.

"CHP bugün bir önder bekliyor. CHP'nin sorunu bir önderlik, bir siyaset sorunudur. Bu olmadıkça, yarım yüzyıllık CHP dağılacak, parçalanacak, Türk siyasal hayatındaki etkinliğini kaybedecektir."

NE BEKLENİYOR?

Peki CHP'de bir Necdet Uğur, bir Turan Güneş, bir Uğur Alacakaptan, bir Haluk Ülman, bir Besim Üstünel ne beklemektedir? Neden bunlar, CHP'yi toparlamak için harekete geçmemektedirler? Bu gerçekten cevaplandırılması gereken bir sorundur. Çünkü bu kişiler gerek kurultaylarda, gerek grup toplantılarında, gerekse meclislerde bazı önemli fikirler getirmektedirler. Bunlar neden ortaya çıkıp CHP'nin derdine merhem olmak için girişimde bulunmamaktadırlar?

İkili görüşmelerde dert yanılmakta, endişeler dile getirilmekte, ama kimse kılıcını çekip ortaya düşmemektedir.

Ve CHP her tarafından kahredici rüzgarların sızabildiği, içeriyi kasıp kavurabildiği, yıkılmaya yüz tutmuş eski bir konak gibi mukadderatına boyun eğmiş beklemektedir.

Gerek kurultaylarda, gerek grup toplantılarında, gerekse meclislerde önemli fikirler getiriyorlar. Bu isimler, mukadderatına boyun eğmiş bekleyen CHP'nin kaderini değiştirmek için harekete geçecekler mi?

"BUGÜN ONA BİLE İHTİYACIMIZ VAR"

Bir CHP'liyle görüşürken bu davranışlarını şöyle anlatıyordu:

"Bundan yıllar önce bir film seyretmiştim. Bir sahnesini hiç unutamıyorum. Bir siyasi grup Çara suikast yapmaya karar verir ... Suikast operada yapılacaktır. Her türlü hazırlık tamanlanır. Çar en ön sırada oturmaktadır. Tam plan uygulamaya geçileceği sırada, bir haber gelir. Birinci Dünya Savaşı patlamıştır. Derhal orkestra Çarlık marşını çalmaya başlar. Herkes ayağa kalkar. Çar en önde tıpkı bir hedef tahtası gibi durmaktadır. Suikastçı tabancasını çeker, nişan alır. O sırada arkadaşı uzanır, kolunu tutar ve yere doğru indirir ve 'dur' der, 'Şu anda ona bile ihtiyacımız var.'"

Eski CHP'li böylece Ecevit'in hedef alınmama gerekçesini açıklıyordu.

KAZANDAN GERİDE KALACAK OLAN

Ancak yeniden iktidara gelebilmek umuduyla partisi içindeki her türlü fikirle uzlaşan, Apocuların koruyucusundan, Rusya'nın borazancılığını yapanlara kadar herkesin CHP'de barınmasına göz yuman, Atatürk'ün kurduğu partinin belli örgütlerinde şu sahte solcu fraksiyonun kuyruğuna mı takılalım, bunun türküsünü mü söyleyelim mücadelesine hoşgörü gösteren Ecevit değil miydi?

Ama hâlâ CHP için henüz her şeyin bitmediğine inanıyoruz. CHP kendi içindeki ayrık otlarını ayıklayabilirse, Üçüncü Dünya Savaşı bulutlarının ufukta toplandığı, savaş borularının en sağır kulaklara bile ulaştığı şu ortam bütün Türkiye halkının birliği için harekete geçebilirse tarihi misyonunu henüz tamamlamadığını ortaya koyabilecektir.

Aksi halde CHP'de kaynayan kazan taşacak, ona hayat veren ateşi de söndürerek, geride sadece isten kararmış, dibi tutmuş bir kazan kalacaktır.

BİTTİ

ENERJİ TÜKETİMİMİZİN YÜZDE 53' ÜNÜ AKARYAKITTAN KARŞILIYORUZ

HABER MERKEZİ

Ülkemizdeki yıllık enerji tüketiminin yüzde 53'ü akaryakıttan sağlanırken çok zengin su ve linyit kaynaklarına sahip olmamıza rağmen bunlardan temin edilen enerji, tüketimin yalnızca yüzde 27'sini karşılayabiliyor.

Akaryakıta gelen yüzde 100 oranındaki zamdan sonra elektrik enerjisi fiyatlarına da yaklaşık aynı oranda zam yapılması bekleniyor.

Ancak bir konu ilgilileri düşündürüyor. Olmayan bir şeye nasıl zam yapılacak. Zira özellikle büyük şehirlerdeki bazı semtlerde elektrik kesintileri 8 saati buluyor. Şu anda hidroelektrik santrallerinin enerji üretim kapasitelerinin yüzde 20 artırılmasına rağmen enerji açığı günde 8-9 milyon kilovatsaate ulaşıyor.

Üstelik şimdiye kadar hükümetin Irak, Libya ve İran'dan sağladığı petrol bağlantısı 9,5 milyon tonu buldu ama daha henüz 5 milyon ton petrole ihtiyaç olduğu da açıklandı. 5 milyon tonluk petrol açığı bulunan bir ülkede enerji üretiminin yarısından fazlasının petrole bağlı olması durumun ciddiyetini gösteriyor

Kar Doğuda tren seferlerini aksattı

● İstanbul'da kar yagışı dün gece de sürdü

HABER MERKEZİ

Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp, yoğun kar yağışı nedeniyle kapanan Sivas-Çetinkaya yolu üzerindeki Eskiköy-Karagöl arası demiryolunun açılma çalışmalarının sürdürüldüğünü açıkladı.

Doğu Anadolu'da yoğun kar yağışı nedeniyle kapanan demiryolunda yapılması gereken Mehmetçik, Van Gölü, Güney ve Doğu Ekspresleri 31 Ocak 1980 tarihinde bir gün süreyle seferden kaldırıldı.

Öte yandan İstanbul'da yoğun kar yağışı, kara deniz ve hava ulaşımını etkiledi.

1980'de 7 milyar dolarlık dışalım yapılacak

● Ticaret Bakanı. dışalımın yüzde 26'sının yatırım, yüzde 71'inın ara mallarına ayrıldığını açıkladı

● Tüketim malları dışalımın yüzde 3'ü olacak

● ABD ile 98 milyon dolarlık kredi anlaşması imzalandı

HABER MERKEZİ

1980 yılına ait dışalım rejimi ile ilgili olarak bir basın toplantısı yapan Ticaret Bakanı Halil Başol bu yıl içinde toplam 7 milyar dolarlık ithalat yapılacağını açıkladı. Bakanın verdiği bilgiye göre dışalımın yüzde 26'sı yatırım yüzde 71'i ara mallarına ve yüzde 3'ü tüketim maddelerine ayrıldı.

Ticaret Bakanı Halil Başol basın toplantısında ithalatta karşılaşılan bazı güçlükleri gidermek ve gereksiz formaliteleri ortadan kaldırmak amacıyla bazı değişiklikler yapıldığını açıkladı. Teminat oranının büyük ölçüde indirildiğini belirten Başol, bu şekilde sanayiye nispeten ucuz girdi sağlanacağını ve üretimin artması için olumlu etki şartlarının doğacağını söyledi. Başol, ithalat rejiminin esaslarını açıklarken, piyasa darlığı görülmesi muhtemel malların öncelikle alımına ve sanayinin dış rekabete alıştırılması için konulmuş kotaların korunmasına dikkat edildiğini belirtti. Ticaret Bakanı 1979 yılında ithalatçıları teşvik için alınan yüzde 40 teminat oranının, 1 nolu liberasyon listesi için yüzde 30'a 2 nolu listedeki tahsisli mallar için yüzde 20'ye düşürüldüğünü açıkladı. Öte yandan maliyetleri indirerek üretimin artırılması için gübre ve gübre hammaddeleri ile traktör aksamı, ham petrol ve petrol ürünleri ithalatında kabul kredisi ile yapılacak ithalatta teminat oranının yüzde 1'e indirildiği belirtildi.

1980 yılına ait ithalat rejimi kararnemesi Resmi Gazetede dün yayınlanarak yürürlüğe girdi.

ABD İLE KREDİ ANLAŞMASI YAPILDI

Türkiye ile ABD arasında acilyardım programı çerçevesinde oluşturulan yardımın ikinci dilimini teşkil eden 98 milyon dolar kredi anlaşması dün Maliye Bakanlığınca imzalandı. Bu kredinin 35 milyon doları hibe 63 milyon doları ise kredi şeklinde veriliyor. Yetkililerin açıklamalarına göre bu kredi nakit olarak verilecek ve ödemeler dengesindeki açığın kapatılmasında kullanılacak. Merkez Bankası yetkilileri ayrıca IMF'nin 223 milyon dolarlık kredisinin kullanılır hale geldiğini açıkladılar.

TRANSFERLER BAŞLIYOR

Merkez Bankası Başkanlığı 102 milyon dolarlık transfer kolaylığı sağlandığını ve bekletilen transferlerin açılacağını bildirdiler. Buna göre bekleyen transferlerde devalüasyondan sonra doğan farkı ödeyenler listede öne geçecek.

Kolık'ın destanı «DEVRAN»

Mustafa Tütüncübaşı

Kolık'ın destanı bir başka halk efsanesini anımsatıyor: Kurtuluş Savaşımızın Karayılan'ını. Kolık, Seyit Alp'in yayınlanan ikinci kitabı, "Devran"ın 16 yaşındaki kahramanı. Karayılan gibi o da ilk başlarda pısırık. Karanlıktan ödü patlayan, kavgada eli kalkmayan bir garip çocuk. Kolık sözcüğünün Güneydoğuda halk arasında "Beceriksiz, her türlü zulmü sineye çeker" kişiler için kullanılması da bundan. Ama tıpkı Karayılan gibi Kolık da değme bir yiğit olup çıkıyor. Bu, halk söylencelerinde sıkca rastlanan bir motif. Güçsüzün, zavallının yol yordam öğrenip, doğaüstü nitelikler kazanması ve kahramanlaşması, halkın başkaldırma bilincinin yarattığı destansı bir özellik.

Seyit Alp, Kürt folklorunu temel alan bir yazar. Bu halkın kültürel birikimine dayanan ürünler veriyor. Yüzyıllardır başı eğik yaşamaya zorlanmış bir halkın isyankar ruhunu, geleneklerini, uğradığı baskıları ve çektiği sıkıntıları dile getiriyor. İlk romanı "Velat"ta, bir diğer adıyla "İskancının Türküsü"nde, Orta Anadolu köylerinden birine sürgün gönderilen bir Kürt ailesinin dramını anlatıyordu. Zorunlu iskan olgusu, belki de edebiyatımızda ilk kez bu kitapta eşeleniyordu.

Seyit Alp, "Devran"da, Güneydoğu Anadolu'da, Nemrud Dağının eteklerinde yeşermiş bir halk söylencesini edebiyatımıza aktarıyor. "Devran", 17. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğuna bağlı Bitlis Hanlığından kesitler getiriyor. Kolık'ın acılı öyküsünü kaleme vuruyor.

"Devran"ın konusu şöyle: Kolık, Nemrud'un yamacındaki Rohani köyündendir. Dul anası Zero'yla birlikte yaşarlar. Ölümüne yaklaşmış Yakubi Hazer Usta adlı yaşlı bir kumaş boyacısı, Kolık'ın anasına armağan verdiği bir siyah şalı son kez görmeyi arzulamaktadır. Kolık, itine çul yapıp yitirdiği bu şal yerine bir eski kumaş vererek, Yakubi Hazer Ustayı aldatır. Ondan kötü bir dayak yer. Şikayet için gittiği Beşaret beyine de değerli muş sopasını kaptırır üstelik ondan eziyet görür. Bunun üzerine kalkar, Bitlis Hanına varır. Ancak han katına çıkamaz. Serserilere karışır. Zindana düşer. Burada bilgin Yekçeşim'le karşılaşır. Bitlis Hanının zindana attırdığı Yekçeşim'den öğüt alır. Korkaklığını yener. Ders görüp usta bir bıçak atıcısı, yaman bir dövüşçü olur. Sonra da bağışlanan Yekçeşim'in görevlendirmesiyle, Bitlis üstüne sefer düzenleyen Osmanlı Veziri Melek Ahmed Paşanın ordusuna karşı çete savaşına girişir. Halkı ayaklandırmaya çalışır. Melek Ahmed Paşanın ordusunu zor durumda bırakır. Ne var ki, halk ağır vergiler koparmaya gelen Osmanlıya karşı isyana kalkışmaz. Bitlis Hanı da Osmanlı paşasıyla uzlaşır. Kolık'ı bir punduna getirip Melek Ahmed Paşaya teslim eder. Kolık'ın kellesi vurulur. Halk Kolık'ı ölümsüzleştirir.

Seyit Alp, "Devran"da Kolık'ın destanını sıcak bir dille anlatıyor. Bir halk destanının doğal yapısını kırmadan günümüze ulaştırıyor. Kürtçe ağızdan ağıza söylenip gelen bu halk öyküsünü, Türkçenin olanaklarını gereksiz zorlamalara başvurmadan işlemesi, yapıtı güçlendiriyor. Seyit Alp, öyküye yeni bir yorum da getirme çabasında. Kolık'ın destanına bir halkın özgürlük davasıyla ilinti kurulacak biçimde güncellik kazandırmak istiyor.

Yalnız "Devran"da aksayan bir şeyler var. "Devran" bir roman mı? Bir halk destanını "çağdaş kalıplara" döken bir roman mı? Geleneğe olduğu gibi bağlı kalarak yorumlamaya çalıştığı halk öyküsünü Seyit Alp romanlaştırabilmiş mi? Yazar da çelişkinin farkında. Bunu kitabın arka kapağında şöyle belirtiyor:

"Destan geleneğini, biçim ve içeriğini yozlaştırmadan halkımca söylendiği gibi çağdaş kalıplara dökmeye çalışıyorum. 'Destan etmek' olayı, modern roman ölçüleriyle çelişiyor gibi görünüyorsa da, tek ve düz bir çizgide gibi görünen akışın evrensel bir yorumlamayla bozulmadan sürdürülebileceği kanısındayım."

Yazarın bu görüşlerinde belirttiği çelişki, "Devran"a da yansımıştır. Sorun, destan olayı ile romanın kendine özgü dünyası arasındaki çelişkiyi çözmektir. Bunu aşmak yazarın görevidir. "Devran"da yazar buna bilerek yanaşmamıştır. Konuya "evrensel bir yorum" getirerek çelişkinin aşılabileceği savı, tutum bu olunca havada kalıyor. Ayrıca, evrensel yorum, çağdaş iletme biçimini gözardı ederek verilemez kanısındayız.

Nedeni de şu: Modern roman ile destan olayı esas olarak iki noktada çelişiyor. Anlatımda (dilde) ve yapıda. Destanlar belirli anlatım kalıplarıyla dili sınırlar. Söyleyişi öne çıkarırlar. Romanda ise bu kalıplar parçalanmıştır. Anlatım değil, anlatılan öndedir. Destanlarda yapı, olağanüstü olaylara yaslandırılmıştır. Modern romanda ise, gerçekçiliği bozan öğelere —eğer yan unsur değilse— yer verilmez.

Bunlar belirlenmiş gerçekler. Ancak yukarıda da belirttiğimiz gibi, Seyit Alp "Devran"la yüreğimizi ısıtan bir türkü söylüyor. Biz de bu türkünün tadını aldık. Ötesi okumayana!

Milliyet Sanat Dergisinin yeni Yönetmeni Ülkü Tamer.

Aylık «Milliyet Sanat Dergisi» şubat başında 128 sayfa olarak çıkıyor

1979 yılı ile birlikte yayınına son veren haftalık Milliyet Sanat Dergisi, şubat ayı başından itibaren aylık olarak yayınlanacak ve şubat sayısı "Yeni Dizi, Sayı 1" ibaresiyle çıkacak.

Aynı boyutlarda ancak 128 sayfa olarak yayınlanacak olan yeni Milliyet Sanat Dergisi, Ülkü Tamer'in yönetimindeki yeni bir kadro tarafından hazırlanıyor. Her ay belli bir konuya ağırlık vereceği bildirilen dergide fotoğraf, resim gibi sanat ürünlerinin yer alacağı, 4 sayfalık kuşe kağıdına basılmış özel bölümler bulunacağı belirtiliyor. Örneğin şubat sayısında Fikret Mualla ve Şeker Ahmet Paşa'dan birer tablonun sunulduğu bildiriliyor.

Aylık Milliyet Sanat Dergisinin ilk sayısında Atilla İlhan, Çetin Altan, Metin And, Said Maden, Hilmi Yavuz, Konur Ertop, T.Uyar, Elif Naci gibi yazarların yazıları, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Melih Cevdet Anday, Edip Cansever, Kemal Özer, Odisseus Elitis, Necati Cumalı gibi ozanların şiirleri, Aziz Nesin, Oktay Akbal ve Fürüzan'ın birer öyküsü de yer alıyor

Verilen bilgilere göre, ilk sayıda, haftalık Sanat Dergisinde açılmış olan Abdi İpekçi Roportaj Yarışması sonucunda ilk üç dereceye giren yapıtlar da yayınlanacak. Ayrıca Prof Nusret Hızır ile Bilge Karasu ve Füsun Altıok tarafından yapılmış uzun bir felsefi söyleşi, Şilili kadınların yaptıkları duvar kilimlerini ve bu halk sanatının özelliklerini anlatan bir inceleme yazısı, aylık Milliyet Sanat Dergisinin ilk sayısının öteki konularını oluşturuyor. Derginin her sayısında o ayın ilginç kitap, film, oyun, sergi ve diğer sanat etkinliklerine de belli ölçüde yer verileceği belirtiliyor.

Mustafa Balel, «Dünden Bugüne Edebiyatçılarımız» adlı bir ansiklopedik sözlük hazırlıyor

Edebiyatımızın genç kuşak öykücü ve çevirmenlerinden Mustafa Balel, bir ansiklopedik sözlük çalışmasına girişmiş bulunuyor.

Balel'in "Dünden Bugüne Edebiyatçılarımız" adını taşıyacak sözlüğünde yaklaşık 1000 yazar ve ozanın tanıtılacağı bildiriliyor.

Mustafa Balel'in çalışmasında özellikle en yeni kuşağın yazar, ozan ve çevirmenlerine de belli ölçüde yer verileceği belirtildi.

Balel'in "Dünden Bugüne Edebiyatçılarımız" adlı sözlüğü, bu yıl içinde ABeCe Yayınları arasında yayınlanacak.

D.Özlü ile söyleşi (2)

Demir Özlü:

«1960 sonrasındaki en kötü eğilim, sosyalist kültürün bağını burjuva kültüründen koparmaktı»

Yavuz Çekirge

(Dünden devam)

1960 sonrası kültür yaşamımızdaki eğilimler

1960 devrimi, belki onu gerçekleştirenlerin niyetlerini de aşan bir taşma getirdi; düşünsel bir taşma. Sosyalist literatür hızla girdi Türkiye'ye. Yılların yasaklarının yarattığı korkunç bir gereksinme. Ama sistemsiz girdi, düzensiz ve kötü çevirilerle, düşüncenin temellerinden çok resmi görüşleri aktarma gayretiyle. Hızlı ve aceleci bir oluşum. Ama asıl en kötüsü, sosyalist kültürün bağını burjuva kültüründen koparan eğilimlerdi. Sanki sosyalist kültür, insanlığın tarihsel, büyük, kültür kalıtından yararlanmayacaktı. Böylece, sağlam bir sosyalist düşünce akımından çok, eşitlikçi (égalitariste) bir küçük burjuva sosyalist anlayışı doğdu.

TİP, kültürel etkinliğin oluşmasını, kontrol edemedi. Tersine, az gelişmiş ülkeler üzerine olan yeni çalışmaları dahi kuşkuyla karşıladı. Önce korkunç zararlı bir popülizm egemen oldu. Marks'ın, Lenin'in de yaptığı gibi, en çok Balzac'ı, Tolstoy'u okuması gereken kuşaklar sadece ve sadece halk şiiri ve aşık tarzının en bayağı, en slogancı, kötü örnekleriyle yetindiler. Yeni bir kültürün yanlış anlaşılması sonucu doğan bir kültürsüzleşme. Bunun zararları 1971 hareketlerinde fazlasıyla görülmüştür.

1971'de 12 Mart'ın gelişi ise, bu alanda başka büyük zararlara yol açtı. Ülkenin asıl yazarları ile asıl düşünürleri bu siyasal gericilik hareketine karşı demokratik direnişle uğraşırken, küçük bir fırsatçı yazar grubu yalınkat bir 'ouvriérisme' yaparak alanı ele geçirmek istediler. Nitekim bu yalınkat örnekler, üç-dört yıl içinde değersizlikleri anlaşılarak, bir yana bırakılmıştır.

1971 rejiminin sonuna doğru, 1973'lerde ortaya çıkarılmak istenen, başka bir yanlış Marksçı görüşe de dikkati çekmek isterim. Bu görüş, Marksçılığı bir anti-hümanizm olarak göstermek isteyen görüştür. Batıda yapılmış yeni akrobasiler. Türkiye'de 1960 sonrasında yayılmak istenen Fanon'cu görüşler kadar yanlış ve tehlikelidirler.

Ben 1950-60 arası dönemde yaptığımız edebiyatın, ancak Marksçı yabancılaşma kuramı içinde yorumlanabileceğini, geçen süreyle daha çok anladım. Eksikleri olsa da. Tıpkı bunalımlarımızın somut, toplumsal, tarihsel nedenlerini de kavradığım gibi. Ama ebebiyat her zaman, kurama tıpatıp uygun olmaz. Kurama tıpatıp uygun olan kuramdır. Edebiyatsa, kuramla alışverişi olan başka bir olgudur. Düşünceme göre, doğru bir maddeci edebiyatın sorunları, derinlemesine olarak, yeni yeni anlaşılacak Türkiye'de. Onun için durmadan etkinlik, düşünsel etkinlik!

— Bugünkü edebiyatımıza baktığınız zaman nasıl bir gelişme görüyorsunuz? Bugünkü saflaşmanın edebiyatımıza nasıl yansıdığını kısaca açıklayabilir misiniz? Edebiyat dergilerine baktığınız vakit nasıl bir gruplaşma görüyorsunuz?

— Bugün, yeni kuşak şairleri arasında çok ilginç bir şiirsel etkinlik görüyorum. Öldürmelerle, saldırmalarla dolu, gerçekten insani olmayan bir ortamda yaşadıkları halde, şiirsel duyarlığı bütün derinliğiyle elden bırakmıyorlar. Onların şiirinde yer yer militan olan düşünce, gerçekten şiire özgü ağırbaşlılık içinde, hiç de teşhirci söyleyişlere düşmeksizin yeralıyor. Geçmiş şiir kalıtından akıllıca yararlanıyorlar, özellikle de yaşamla bağlarını kesmiyorlar. Bu şiirin iyi örneklerini daha çok SOMUT dergisinde görüyorum. Başka dergilerde de yazıyorlar, ama pratik nedenlerle şiirlerini düzenli yayınlamadıklarından isimlerini burada sıralamaktan, eksiklikler yapma korkusuyla çekiniyorum.

YAZI dergisi çevresinin ilgi duydukları yazınsal ve düşünsel alanları kavramaktaki, aktarmaktaki, savunmaktaki özgürlüklerini her zaman savunurum. Sadece moda olanla hakiki olanın ayrımına dikkat etmelerini, bir de kendi özgürlüklerini içinde yaşadıkları koşullarda aramalarını isterim. Başka ülkelerde resmileşmiş görüşlerde kalıcı değerler arayan anlayışlarınsa, yazarlarla şairlerde aşınmaya yolaçtığını düşünüyorum. Başka koşullar içinde yaşıyoruz biz. Yaratıcı olan da bu koşullar içinde, özgür ve bağımsız kavranacak, sanıyorum.

Yazar gerçekten bağımsız tavrını takınmalıdır. Hazır görüşlerin bize şemalardan başka verecek bir şeyi yok.

DEMİR ÖZLÜ (Fotoğraf: Y.Çekirge)

"Bir Uzun Sonbahar" romanı üzerine

— İlk romanınız 'Bir Uzun Sonbahar'. ikinci basımını yapıyor. Bu konuda düşüncelerinizi açıklar mısınız?

— Bir Uzun Sonbahar'' yayınlandığında, benim istediğim ilgiyi görmüştü. Bu roman denemesinin yazınsal nitelikleri üzerinde bugün de pek konuşabileceğimi sanmıyorum. Yazınsal niteliklerle niteliksizlikler, edebiyat yapıtlarında gerçekten pek çabuk görülebilir şeyler olmuyorlar. Ancak zaman içinde anlaşılabiliyorlar. Ama ben bu kitabı seviyorum; onda, ruhumdan ve yaşamda gördüklerimden bazı parçalar var. 1970 yılı sonbaharını anlatıyor. Ardından 12 Mart 1971 yaklaşmaktadır. Yaşamla ilgileri, canlı bağları olan bir kitapmış gibi geliyor bana. 1976 kışında yayınlanmıştı. 12 Mart döneminin, biraz da unutulmaya çalıştığı bir dönemde. Bugün, yeniden yayınlanışı daha ilginç bir döneme rastlıyor. Çünkü Türkiye'de, başka bir düzeyde 12 Mart'a benzeyen yeni ama daha ürkünç bir dönem başlatılmak isteniyor sanıyorum. Romanın kahramanı bir "olumlu tip" değildir. Ama olumlu yanları da var gibidir. Daha doğrusu olumlu yanları üzerine fazla basılmamıştır. Kendini her an savaşımın içinde gören, böylece büsbütün olumlu bir kahraman sayan kişi, bu romanın kahramanında küçük burjuva eğilimleri ya da gevşek yanlar görebilir. Ama bu kahramana bakarak da kendisini ölçebilir. Nihayet küçük bir roman kahramanıdır bu kişi: Herşey birden olmaz. 1970 yılı sonbaharında, kalkışmayla ilgili genç topluluklarla, bir küçük burjuva mı ilgi kurmaktadır -giderek hareket bir küçük burjava hareketi miydi?- yoksa devrımci için zorunlu bir konak mıdır bu durum? Kitap bir yorum getirmiyor bu soru üzerine. Fakat bütünüyle bu soruyu sorar gibidir. Gene de okuyucu karar verecek sonuçta.

BİTTİ

Federasyon üyesi Bolkan Çelikkol, Binicilik Federasyonu Başkanı İlyas Çokay'ı kaçakçılıkla suçlayarak görevinden istifa etti.

Binicilik Federasyonu üyesi Bolkan Demirkol istifa etti

«Başkanı kaçakçılıktan yargılanan bir federasyonda çalışamam»

İSTANBUL (ÖZEL)

Binicilik Federasyonu üyesi Bolkan Çelikkol dün bir basın toplantısı düzenleyerek Federasyondan istifa ettiğini açıkladı.

Bolkan Çelikkol istifa nedenlerini açıklarken. "Sayın Bakanımız tarafından Binicilik Federasyonu Başkanlığına atanan İlyas Çokay, 1976 yılından beri kaçakçılık suçundan yargılanmaktadır. Başkanı kaçakçı olan bir federasyonda çalışmam mümkün değil" dedi.

Şimdiki Federasyon Başkanı Çokay'ın önceki başkanlığı döneminde Federasyon Başkanlık sıfatını kullanarak yurda ticari gaye ile at getirdiğini söyledi. Bu atların şahıslara satılarak yarış ve müsabakalara sokulduğunun savcılıkça saptanarak, İlyas Çokay hakkında açılan kovuşturmanın 1976 yılından beri sürdüğünü belirten Çelikkol, bu durumun kendisi tarafından Talat Asal'a iletilmesine rağmen, Çokay'ın yine de başkanlığa getirildiğini ifade etti.

Federasyondaki görevinin kendisine bir sus payı olarak verildiğini açıklayan Bolkan Çelikkol, Federasyonun bir babalar ve kocalar şirketi gibi yönetildiğini söyledi.

Çelikkol sözlerini şöyle tamamladı:

"Dünyanın hiç bir yerinde silahlı kuvvetler binicilik sporunun dışında bırakılmamıştır. Oysa şimdi Hitler'in, Mossolini'nin elinden kupalar alan şanlı askerlerimiz kasıtlı olarak bu sporun dışında bırakılmışlardır.

Başkanı olan kişinin yani İlyas Çokay'ın kaçakçı olması sanırım federasyonun diğer organlarının işlerliğini daha iyi açıklar. Benim bu federasyonda görev yapmam imkansızdır. Zaten gerçekleri bildiğim için bana verilen üyelik sıfatı sus payından başka bir şey değildir. Ancak ben kendimi halkıma ve ülkeme sorumlu bir kişi olarak gördüğümden bu görevden istifa ediyorum"

Avrupa Uluslar Kupası final kuraları çekildi

BERN (AP)

Haziran ayında İtalya'da yapılacak Avrupa Uluslar Kupası final müsabakalarının kuraları dün İsviçre'de çekildi. Programa göre finallerdeki ilk müsabaka 11 Haziranda Roma'da Çekoslovakya ile Batı Almanya arasında oynanacak. 22 Haziranda oynanacak final müsabakası ile sonuçlanacak olan karşılaşmaların programı şöyle:

11 HAZİRAN: (1. Grup) Çekoslovakya - Batı Almanya (Roma), Yunanistan-Hollanda (Napoli),

12 HAZİRAN: (2. Grup) Belçika - İngiltere (Torino), İspanya - İtalya (Milano)

14 HAZİRAN (1. Grup) Batı Almanya - Hollanda (Napoli), Çekoslovakya - Yunanistan (Roma)

15 HAZİRAN: (2. Grup) İspanya - Belçika (Milano), İtalya - İngiltere (Torino)

17 HAZİRAN: (1. Grup) Çekoslovakya - Hollanda (Milano), Batı Almanya - Yunanistan (Torino),

18 HAZİRAN: (2. Grup) İspanya - İngiltere (Napoli), İtalya - Belçika (Roma)

21 HAZİRAN: Grup ikincileri arasındaki üçüncülük maçı (Napoli)

22 HAZİRAN Grup birincileri arasındaki Final maçı (Roma)...

UYARMIŞTIK...

"İstanbul Hentbol Hakem Komitesi feshedilmelidir"

İSTANBUL (ÖZEL) ... aykırı ... bendine göre Murat ... sin'in yerine yedek ... si 1. sırasındaki N...

İstanbul Hentbol Hakem Komitesinin feshedilmesi ile ilgili olarak 26 Ocak tarihinde yayınladığımız yazı üzerine komite seçimleri yenilenecek.

KOMİTE FESHEDİLDİ, SEÇİM YENİLENİYOR...

İSTANBUL (ÖZEL)

Gazetemizin İstanbul Hentbol Hakem Komitesi'nin feshedilmesi konusundaki uyarısını dikkate alan İstanbul Hentbol Ajanlığı, komite seçiminin yenilenmesine karar verdi.

Komite seçiminde asil üyenin görev kabul etmemesi halinde hakem yönetmeliğinin 5. maddesine göre yedek üyelere görev verilmesi gerektiğini hatırlatan gazetemiz, Akın Aktün'ün hakem komitesi başkan yardımcılığına gelmesi konusunda herhangi bir kurul kararı olmadığını öne sürerek seçimin yenilenmesini istemişti.

AJAN, YEDEK ÜYELERE ŞİFAHEN GÖREV VERMİŞ

Hentbol Bölge Hakem Komitesi seçiminin yenileneceğini belirten Hentbol Ajanı Özcan Şanda, daha önce yedek üyeler Necdet Topcu ve Mehmet Temel'e şifahen görev teklif ettiğini ifade ederek, şunları söyledi:

"Yedek üyeler şifahen yaptığımız teklifi kabul etmediler. Kendileri hakemliğe devam edeceklerini söyleyince Akın Aktün'e görev vermeyi önerdik. O gün orada bulunan hakemler bunu olumlu karşıladılar. Konuyla ilgili yazı hazırlanarak daha sonra imzalanacaktı ama görüyorum ki bazı hakemler kararlarından dönüyorlar. Bu nedenle komitenin ikinci asil üyeliği ile ilgili seçimi yenileyeceğiz."

AKIN AKTÜN GÖREVİ BIRAKTI

Öte yandan göreve getirilmesi ile ilgili kararın imzalanmaması yüzünden görevinin yasallaşmadığını ifade eden hakem komitesi başkan yardımcısı Akın Aktün'de görevi bıraktığını açıkladı.

Bu ne biçim iştir?..

Vinylex'in birbirleri ile konuşmayan iki antrenörü Bülent Meriç (sol başta) ve Polonyalı Buczynski (sağ başta) bir maçta birbirlerinden uzak otururken görülüyorlar. (AYDINLIK)

AYNI TAKIMI ÇALIŞTIRIYORLAR AMA BİRBİRLERİ İLE KONUŞMUYORLAR

İSTANBUL (ÖZEL)

Avrupa kupalarındaki temsilcimiz, geçen yılların başarılı takımı Vinylex'i kötü günler bekliyor. Aralarında İsmet, Dünya ve İsmail'in de bulunduğu bazı oyuncular, yöneticilerin ilgisizliğinden yakınıyorlar ve daha şimdiden temmuz ayında yapacakları transferi düşünüyorlar. Ancak Vinylex'in sorunu bununla da bitmiyor. Bu güçlü takımı çalıştıran iki antrenör Bülent Meriç ve Polonyalı hoca Waclav Buczynski, antrenmana ve sahaya beraber çıkıyorlar ama birbirinden uzak durmaya dikkat ediyorlar. Oyuncular gibi antrenör Bülent Meriç de Polonyalı çalıştırıcının takıma herhangi bir katkıda bulunmadığını belirtiyor. Buczynski bu konuda susmayı tercih ederken, Bülent Meriç, "Büyük bir antrenör olsa yanında malzemecilik bile yaparım ama bir üstünlüğü yok ki" şeklinde konuşuyor. Vinylex'in iki antrenörü birbirleri ile konuşmamakta direnirlerken oyuncular arasındaki huzursuzluk da gittikçe artıyor.

BASKETBOLDA GEÇEN HAFTA

Galatasaray cumartesi günü Ziraati pazar günü de Fenerbahçeyi mağlup ederek haftanın ikinci başarılı takımı oldu. Fotoğrafta Galatasaraylı Nusret, Ziraat galibiyetinden sonra tribündeki sarı-kırmızılı taraftarlarla sevincini paylaşırken görülüyor. (Fotoğraf, Feridun Erbil)

LİDER EFES PİLSEN YOLUNA DEVAM EDİYOR

● Fenerbahçe'den son saniye yenilgisinin rövanşını alan Galatasaray, puan cetvelinde 4 basamak yukarı çıktı

Deplasmanlı Basketbol Liginin ikinci yarısının ilk önemli maçında son haftalarda başarısız sonuçlar alan TOFAŞ SAS Efes Pilseni Bursa'daki maçta zorlayamadı bile. Böylelikle Efes Pilsen liderliğini sürdürüyor.

Haftanın diğer önemli maçlarını ise İstanbul'un sarı-kırmızılı ekibi Galatasaray oynadı. Galatasaray ilk gün Ziraat FSK'yı 77-72 mağlup etti ve ikinci gün birinci devredeki 1 sayılık yenilginin rövanşı için Fenerbahçe karşısına çıktı. Yine çekişmeli ve başabaş bir mücadele izledik ve karşılaşmayı yine bir sayıyla bu kez Galatasaray kazandı. Efes Pilsenin ardından bu galibiyetlerle Galatasaray da haftayı en kârlı kapatan ikinci ekip oldu. Diğer karşılaşmalarda favoriler kolay galip gelirlerken, galibiyet sayısını 5'e yükselten Galatasaray dört basamak birden çıkarak sekizinciliğe yerleşti.

Bu hafta cuma günü oynanacak Efes Pilsen - Yenişehir İB. cumartesi günü oynanacak Eczacıbaşı - Yenişehir İB. Karşıyaka - Tofaş-SAS ve pazar günü oynanacak DSİ Spor - Beşiktaş karşılaşmaları şampiyonluk açısından önem taşıyor.

Haftanın görünüşü

Haftanın maçı: Galatasaray - Fenerbahçe,
Haftanın takımı: Efes Pilsen ve Galatasaray,
Haftanın oyuncusu: Hüseyin (Galatasaray)
Haftanın karması: Hüseyin (Galatasaray), Mehmet (Efes Pilsen), Celal (Karşıyaka), Candan (Tofaş), Apostol (Fenerbahçe)
Haftanın hakemleri: Hüsamettin Topuzoğlu Gültekin Polatkan (Yenişehir İB. - Taçspor)..

Puan durumu

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Efes Pilsen	14	13	—	1	1184	958	40
Beşiktaş	14	12	—	2	1231	1041	38
Yenişehir	14	11	—	3	1197	1021	36
Eczacıbaşı	14	11	—	3	1215	919	36
Karşıyaka	14	11	—	3	1223	1080	36
Tofaş-SAS	14	9	—	5	1094	1019	32
DSİ Spor	14	7	—	7	1117	1167	28
Galatasaray	15	5	—	10	1100	1229	25
Taçspor	14	5	—	9	1101	1196	24
Şekerspor	14	5	—	9	931	1048	24
Fenerbahçe	14	4	—	10	914	1045	22
Ziraat FSK	15	3	—	12	1035	1167	21
Kolejliler	14	2	—	12	931	1168	18
İTÜ	14	1	—	13	1011	1226	16

Fotoğrafta bir kez daha İstanbul şampiyonu olan Eczacıbaşılı bayan voley bolcular görülüyorlar.

Eczacıbaşı yine şampiyon

● **Lacivert- beyazlılar Arçelik galibiyeti ile sekizinci kez şampiyon oldular**

İSTANBUL (ÖZEL)

Avrupa Şampiyon Kulüplerdeki temsilcimiz Eczacıbaşı bayan voleybol takımı Arçelik galibiyeti ile bir kez daha İstanbul Şampiyonu oldu. Teknik Direktör Cengiz Göllü yönetimindeki lacivert-beyazlılar ligin ilk yarısını namağlup bitirdikten sonra geçen hafta Arçelikle oynadıkları final maçından da galip ayrılarak sekizinci kez mutlu sona ulaştılar. Şampiyonlukla ilgili görüşlerini açıklayan Cengiz Göllü şunları söyledi: "Sezonun hemen başında Arçelik ile oynadığımız zorlu maçta galip gelerek ilk yarıyı lider bitirdik. İkinci yarının hemen başında Arçelikle bu kez final maçına çıktık. Violet, Hülya, Nurdan ve Nilgün'den yoksunduk ama, gençlere güveniyordum. Arçelik'in ilk 6'sı bize oranla çok yaşlıydı. Maç boyunca genç kadromuzun avantajları ortaya çıktı ve kazandık. Şimdi hedefimiz Türkiye Şampiyonası. Başarılı kadromuzla Türkiye şampiyonluğunu da kazanacağımıza inanıyorum."

İZLENİMLER

Delege gözüyle

Armağan Anar

YAŞASIN Türkiye İşçi Köylü Partisi!
— Rusya Defolsun, Afganistan Kurtulsun!
— Kahrolsun Rusya, Yaşasın Türkiye!
— Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye!

Onbine yakın insan Atatürk Spor Salonunu çın çın çınlatıyordu bu sloganlarla. Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin 3. gününe katılanların eşleri dostları da onlara katılıyordu. Böylesine bir çoşkunun böylesine bir inancın insanı yanına çekmemesi imkansızdı.

Tüzük değişikliği çalışmaları sürerken Divan bir duyuru yaptı. Genel Başkan salona giriyordu. Bir anda herkes ayağa fırladı. Alkışlar ve "Yaşasın" sesleri, salonu çepeçevre bezeyen büyük Atatürk portresinin, Türk Bayrağı ve Parti Bayrağının, Şefik Hüsnü ve Mustafa Suphi portrelerinin, "Rusya Defolsun, Afganistan Kurtulsun", "Birlik Barış Özgürlük". Yaşasın Türkiye, panolarının, Kurtuluş Savaşımızda halkın yürüttüğü mücadeleyi gösteren büyük boy tabloların arasında yükseldi.

Biz delegeler bize ayrılan bölümde sandalyelerimizin üzerine çıkarak Genel Başkanımızın gelişini, halkı selamlayışını, kendisine gösterilen büyük ve sıcak sevgiyi seyrettik. Geleceğin partisi olduğuna inandığımız partimizin Genel Başkanıyla iftihar ediyorduk. Çünkü Doğu Perinçek işgalci Rusya'ya karşı partinin kesin tavrını ortaya koyuyor, dünyayı hakimiyeti altına almak için artık fiili taarruza geçen bu süper devlete teslimiyet politikasını mahkum ediyor, bütün halkı bugün en önemli görevimizin milli savunmamızı güçlendirmek olduğu konusunda uyarıyordu. Çünkü bizim bağımsız ve özgür bir Türkiye'de yaşamak istediğimizi ve bunu sağlamak için mücadele azmiyle dolu olduğumuzu dile getiriyor ve partinin siyasetlerini buna göre düzenlediğini açıklıyordu.

Genel Başkan IMF'lerin, OECD'lerin AET'lerin zorladığı ekonomik politikalar sonucu yapılan devalüasyonların halkı perişan ettiğini ve milli savunmamızı zayıflattığını acele anlatıyordu.

Biz ülkemizde tek yabancı asker, tek yabancı üs istemiyorduk, ama azgın saldırgan emperyaliste karşı dünya barış cephesi içinde yer alacak bütün ülkelerle ittifak edebilirdik. Ve bizim görevimiz dünya barış cephesinin kurulmasına ve güçlenmesine bütün gücümüzle çalışmaktı.

Bız güzel yurdumuzu bu tahlillerin, bu siyasetlerin kurtaracağına inanıyorduk. Onun için kongremizi neşe içinde yapıyorduk. Karamsarlık, halka güvenmeyen siyasi güçlerin tutumuydu. Doğu Perinçek'in de dediği gibi, "Bu salonda karamsarlık yoktu, huzursuzluk yoktu. Tersine aydınlık geleceğimizin sevinci yaşanıyordu."

Konuşma bittiğinde, renkli giysileri, davulları zurnalarıyla çeşitli yörelerin halk oyunlarını oynayan ekipler birarada halay çekerek salona giriyordu.

Bir alkış daha koptu. Yine sandalyelerimizin üzerine fırladık, hep birlikte haykırdık: "Bütün millet elele, milli cephede!" İşçi giysileri içinde maden işçileri ta Zonguldak'tan kalkıp gelmiş, kongremize başarılar diliyordu. Elinde bir fener tutan bir maden işçisi heykelini Birinci Kongre hatırası olarak Perinçek'e sundular. Yabancı ülkelerden gelen parti temsilcileri de mütevazi armağanlar getirmişlerdi. Onlar da büyük bir kardeşlik ve dayanışma havası içinde Genel Başkana sunuldu.

Kürsüye incecik, gencecik biri çıktı. Afganlı öğrenci kitleye sesleniyordu:

"Ne, ne bir milyon defa ne!
"Ne uzlaşma, ne teslimiyet
"Halk tufan gibi dalgalanıyor..."

Hindikuş dağlarında zalim Rusa karşı direniş savaşı yürütenler adına, "hayır" diye bağırıyordu Afganistanlı genç okuduğu şiirle. Biz de katıldık ona. "Rusya Kahrolsun, Afganistan Kurtulsun!"

Artık seçimlere sıra gelmişti. Seyirci sıralarında tanıdıklar bizleri yanlarına çağırıp soruyorlardı: 'Kulis yapmıyor musunuz?" Biz de yanıtlıyorduk, 'Kulise ne hacet, biz adaylarımızı açıklıyoruz, kitlemiz seçiyor. Görevi en iyi yürüteceğine inandığımız arkadaşları seçiyor." Bu sefer onlar şaşırıyorlardı: "Bizim katıldığımız kongrelerde, Kurultaylarda, daha ilk gününden kulis başlar. Kimse konuşmaları dinlemez, kimin seçileceğinin derdine düşer. Yumruklaşma, saçsaça başbaşa gelme, sandalye havalandırma, sahneden silahlı gençleri delegelerin üzerine saldırtma her şey olur. Biz böyle huzurlu, böyle sakin, böyle disiplinli bir kongre daha hayatımızda görmedik."

Görmeyenler gördü işte. Koro milli marşlar ve devrimci türküler söyledi, ekipler, dans etti, aşıklar saz çaldı söyledi. Bu arada oylar verildi, sayıma geçildi.

Kongremizin ilk günü hükümet gazete kağıdına yüzde üçyüzelli zam yapmıştı. Aydınlık 'Daha Güçlü Daha Güncel Aydınlık" kampanyasına hız vermeliydi. Partimizin kurucularından Erkan Yücel, sarı üzerine kırmızı Aydınlık dokunmuş bir halıyı açık artırmaya çıkardı. Sırtına bebesini çatmış Maraşlı kadın delegeler, gençler, yaşlılar, küçük kızlar Erkan Yücel'in çevresini bir anda sardı. Yapılan bağışlar ortaya gelen halının üzerine yığılıyordu. Altın yüzükler, altın bilezikler, altın kolyeler, 50 bin liralık, 15 bin liralık çekler, beş liradan bin liraya kadar paralar bir anda halının üzerine bir küme yaptı. Baktık bir kadın dinleyici başörtüsünü vermiş. Öbürleri durur mu? Paltolar, çeketler, eşarplar, kol saatleri, dolma kalemler yağdı adeta.

Aydınlık parayı nereden buluyor diyenler görselerdi. Ama bu alçakca şüpheleri yayanlardan kimse gelmeye cesaret edemedi kongremize.

Sonunda hepimiz fırladık ortaya, bütün gece halay çektik, oynadık. Evlerimize döndüğümüzde mutlu bir yorgunluk içindeydik.

Evet, Türkiye'ye göz diken Rusya'nın çekeceği vardı.

Çünkü, Türkiye'de Türkiye İşçi Köylü Partisi vardı.

"Rusya Afganistan'ın...

(Baştarafı 1. sayfada)

de de tartışıldı ve İran temsilcisinin bu konuda ikna edildiği bildirildi.

Ancak, öğleden sonraki oturumda İran temsilcisinin yeniden katı bir tutum aldığı görüldü. Bunun üzerine söz alan Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Faysal, İran'ı tatmin eden bir formül önerdi. Bu formül uyarınca gündemin Afganistan maddesine "İslam Ülkelerine dışardan yapılan baskılar" diye yeni bir ibare eklendi. Bu konuda yayınlanacak karar taslağında da "Büyük Süper Devletlerin Askeri, Siyasi, İktisadi baskılara girişmeleri" ifadesinin yer alması benimsendi.

Bu arada Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı, Afganistan'daki Sovyet destekli rejimin tecrit edilmesi gerektiğini de söyledi.

Öte yandan Konferansa son dakikada katılan Libya ise toplantının ertelenmesini, eğer ertelenmeyecekse emperyalist politikaların ve bu arada ABD'nin kınanması yolunda bir gündem maddesi eklenmesini talep etti. Ancak, Libya'nın bu önerisi kabul edilmedi. Libya temsilcisinin konuşmasında Rusya'nın Afganistan'ı işgaline hiç değinmediği ve bu meseleden söz etmekten kaçındığı dikkati çekti.

Konferansta İran meselesinin gündeme alınması konusundaki gündem tartışmaları konusunda bir İslam Ülkesi bakanı "Biri yerde bıçaklanmış yatıyor, kan kaybediyor, diğerinin ise ekmeği suyu biraz gecikecek. Bu durumda hangisinin öncelikle ele alınacağı tartışma konusu bile olamaz" şeklinde konustu.

Bu arada, gündemin ikinci maddesi olan Filistin meselesi ile ilgili olarak alınacak kararlar Camp David anlaşması-

AFGANİSTAN GERİLLALARINA SÖZ HAKKI TANINDI

Afganistan'da önceki gün birleşerek, ortak bir örgüt kurduklarını açıklayan Afganistan direniş örgütlerine söz hakkı tanınması meselesi dün sabah Konferansta tartışıldı. Tartışmalar sonunda Afganistan'ın kurtuluşu için İslami İttifak' adıyla birleşen örgütlere Siyasi Komitede söz hakkı tanınması kararlaştırıldı. Bu arada Afganistan gerilla örgütlerine, Konferansta daimi olarak gözlemci statüsünün tanınması için de kulisler sürüyor. Bu arada Afganistan gerilla örgütlerinin temsilcileri Siyasi Komitede birer konuşma yaparak, karar taslağında Afganistan yönetiminin tanınmamasını talep ettiler. Sovyetler Birliği'ne karşı da sert önlemlerin alınmasını istediler.

Başka bazı delegasyonlar da Sovyetler Birliği ile diplomatik ilişkilerin kesilmesinden 1980 Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesine kadar varan sert önlemlerin alınması talebinde bulundular.

Buna karşılık, Libya, İran, Irak, FKÖ, Cezayir gibi ülkelerin temsilcileri de ABD'ye karşı sert suçlamalar yöneltilmesini talep ettiler. Delegasyonların büyük bir çoğunluğunun buna karşı çıktığı ifade ediliyor.

ERKMEN DÖNDÜ

İslam Konferansının açılışı dolayısıyla İslamabad'da bulunan Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, dün sabaha karşı Türkiye'ye döndü. Erkmen Konferansın kapanış oturumunu beklemeden, önceki gece 00.30'da kalkan uçakla İslamabad'dan ayrıldı.

Erkmen İslamabad daki son gününde, Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Faysal'la bir buçuk saat süren bir görüşme yaptı. Görüşmede daha önce Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in Suudi Arabistan'da yaptığı temaslar sonucu sağlandığını bildirdiği, para ve petrol konusundaki gelişmeler konusunda Erkmen'in Faysal'dan bilgi istediği bildirildi. Ancak Faysal'ın gelişmeler konusunda bilgisi bulunmadığını, araştırıp, sonucu Türkiye'ye ileteceğini söylediği öğrenildi.

Bu arada Faysal OPEC ülkelerinin az gelişmiş ülkelere yardım için ayırdıkları fonun artırıldığını ve Türkiye'nin de bu fondan yararlanması için çalışmalar yapıldığını ifade ettiği bildirildi.

Erkmen ayrıca İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Harazi'nin isteği üzerine kendisiyle bir görüşme yaptı. Görüşmede İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Türkiye'den Amerika'yı suçlayan karar tasarısını desteklemesini talep ettiği öğrenildi. Ancak Türkiye'nin Amerika'nın İran'a uygulanacak yaptırımlar konusunda Amerika'nın adını anan bir karar tasarısını desteklemekten yana olmadığı öğrenildi.

Erkmen'in üçüncü görüşmesi ise, Somali Dışişleri Bakanı ile oldu. Somali Dışişleri Bakanının Konferans gündemine ve karar taslağına Afrika Boynuzunda Sovyetlerin faaliyetlerini içeren bir maddenin eklenmesi yolunda bazı girişimlerde bulunduğu, ancak Türkiye'nin baştan beri savunduğu görüşü muhafaza ederek, Konferansın konularının Afganistan'ın işgali ve Filistin meselesi olarak kalması yönündeki görüşünü koruduğu belirtiliyor.

TKP'liler...

(Baştarafı 1. sayfada)

Kongrede, Afganistan işgalini kınayan Yurtsever Mühendis Grubundan bir konuşmacının sözlerinin TKP taraftarı Divan tarafından kesilmesi tepkiyle karşılandı. Ancak Demokratik Sol ve diğer gruplardan bazı konuşmacılar Afganistan'ın işgalini kınayan konuşmalar yaptılar.

Kongre sonunda yönetimi TKP ve TİP taraftarlarının oluşturduğu İlerici Birlik listesi kazandı.

MİMARLAR ODASI İZMİR KONGRESİ

Önceki gün yapılan İzmir Mimarlar Odasının Kongresinde Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesini kınayan önerge, 75'e karşı 99 oyla reddedildi. Kongrede Demokratik Solcu olarak bilinen ve mevcut yönetime muhalefet eden Demokrat Mimarlar grubundan mimarların Afganistan'ın işgalini kınayan konuşmaları ilgiyle izlendi. TİP ve TKP yanlıları ise yaptıkları konuşmalarda bu işgali savundular.

Daha sonra geçen yıl TKP yanlılarının bulunduğu yönetimin, 'Barış Derneği' adresi olarak Mimarlar Odasının şube adresini ve telefon numarasını vermeleri eleştirildi. Siyaseti ve fraksiyonu ne olursa olsun, birbaşka derneğin adresi olarak Mimarlar Odasının adresinin verilmesi kınandı.

Kongrede anarşinin hem sağdan, hem soldan geldiğini söyleyen Demokratik Sol grubundan bir mimara cevap veren geçen dönemin Yönetim Kurulu üyesi Talat Ulusoy, 'Soldan gelen anarşi değil, kendini savunmadır' dedi.

Seçimleri TKP ve TİP yanlılarının oluşturduğu liste kazandı.

Sakharov...

(Baştarafı 1. sayfada)

liği içindeki muhaliflere baskıların artırıldığı bir sırada, kendisine karşı baskıcı önlemler alındığına" dikkat çekti.

Sakharov, hükümetin ileride muhalif grupları baskı altına alabilmek ve başka uluslararası serüvenlere girmek üzere kendisini susturmak istediğini ifade etti. Sakharov bu arada, Ukrayna'da ve Baltık Cumhuriyetlerindeki yargılanmalar ve son olarak 10 kişinin tutuklanması konusunda bilgi de verdi.

Sakharov'un açıklamasını Moskova'ya getiren Bayan Sakharov, kocasının Batıya devlet sırlarını verdiği yolundaki iddiaların doğru olmadığını, kocasının açık bir yargılamaya hazır olduğunu söyledi.

(Sakharov'un sürgündeki yaşamıyla ilgili haberimiz 3. sayfadadır.)

Bütçe kanun...

(Baştarafı 1. sayfada)

ca 22 olarak belirlenen memur maaş katsayısı komisyonca aynen benimsendi.

Tasarıda 100 ila 500 lira arasında öngörülen aile yardımıyla, 1000 lira olarak yer alan doğum yardımı aynen kabul edildi.

Bazı kamu personeline ödenen tayin bedelinin üst sınırı ise bin lira artırılarak üç bin liraya çıkarıldı.

Öğretmenlerin ek ders ücretleri ise tasarıda yer aldığı şekliyle gündüz 80, gece 100 lira olarak benimsendi.

Bütçe Kanunu Tasarısında 'Kuruluş ve gelişme güçlüğü ödeneği' adı altında üniversite öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerine verilmekte olan ödenek de 2500 ila 20 bin lira arasında belirlendi.

Tasarıda 15 ila 50 lira olarak yer alan memurların fazla çalışma ücretleri Bütçe Karma Komisyonunca aynen kabul edilirken, vali yardımcılarına ve kaymakamlara ayda 3 bin lira fazla çalışma ücreti ödenmesi kararlaştırıldı.

Ayrıca, ilgili kanunda, temel düzenleme yapılıncaya kadar, emniyet teşkilatı mensuplarının yanı sıra görevlerini yaparken ölen jandarma teşkilatı mensuplarının yakınlarına da ölüm yardımına ek olarak son aldıkları aylığın 8 katı tutarında ölüm tazminatı ödenmesi hükmü getirildi.

Bütçe Kanunu Tasarısına göre radyolardan bu yıl da ruhsat ücreti alınmayacak.

SEZGİN'İN KONUŞMASI

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, hükümetin son ekonomik önlemleri cesaretle ve zaman kaybetmeksizin aldığını savunarak, "Bu önlemler Türk ekonomisinin bugünden yarına düzlüğe çıkmasını sağlayamaz, ancak önemli ve çok yerinde bir başlangıçtır" dedi.

Sezgin, TBMM Bütçe Karma Komisyonunda Bakanlığın bütçesi üzerine yapılan eleştirileri cevaplandırırken, alınan son ekonomik önlemlerin gerekçelerini anlattı.

Giderilmesi için yoğun çaba harcanması gereken sorunların Türkiye'ye ait sıkıntılar olduğunu, bu sorunların uluslararası kuruluşlarla bir ilgisi bulunmadığını belirten Sezgin, "Hükümetimiz hiç bir önlemi şu veya bu uluslararası kuruluş öneriyor diye almamıştır" şeklinde konuştu.

Maliye Bakanı Sezgin, asgari ücreti vergi dışı bırakmayı öngören kanun tasarısını en kısa zamanda parlamentoya sunacaklarını da bildirdi.

Üniversitelerarası seçme sınavı için başvurma süresi sona erdi

ANKARA (ÖZEL)

ÜNİVERSİTELERARASI Seçme Sınavı için başvuru süresi dün sona erdi. ÜSYM Başkanı Profesör Altan Günalp yaptığı açıklamada 13 Haziranda yapılacak sınav için başvuru süresinin uzatılmayacağını belirtti.

Lise ve dengi okul müdürlükleri, öğrencilerin verdiği başvuru belgelerini bir hafta içinde Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine göndereceklar. Başvuru belgeleri merkezde incelenecek ve gerekli bilgiler bilgisayarlara yüklenecek. Değerlendirmeler sonunda da adaylara Üniversitelerarası Seçme Sınavı kimlik kartı, sınava giriş belgesi ve kimlik bilgileri uyarı kartı gönderilecek.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 51 meslek yüksek okulunda kayıt işlemlerine de dün başlandı.

Bu okullara, geçen öğretim yılında açık yüksek öğretim programlarını izleyen ve ikinci sınıfa geçmiş bulunan altı bin 245 öğrenci kaydedilecek. Kayıt işlemleri 2 Şubat cumartesi günü tamamlanacak ve meslek yüksek okulları 11 Şubatta öğretime açılacak.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)

letsin, ekonomiyi bize bıraksın" şeklindeki sözlerini hatırlatarak, hükümetin sokakları ve devlet dairelerini bozkurtlara bırakırken, ekonomiyi de başka bazı kurtlara bıraktığını söyledi.

Demirel'in kastettiği "fevkalade hal" dönemlerinde, devletin etkinliğinin ekonomik anarşiye karşı da artırılması gerektiğini savunan Ecevit, Türkiye'de şimdi yapılanın Güney Amerika'daki bazı dikta rejimlerinin iflas etmiş düzeninin daha ileri boyutlarda Türkiye'ye taşınması olduğunu savundu.

Ecevit hükümetin kurulduğunda bazı çıkar çevrelerine açık çek verdiğini belirterek, bu çevrelerin bu çeki şimdi doldurarak hükümetin önüne koyduklarını söyledi.

CHP Genel Başkanı, Demirel'in "Yaptığımızdan başka yapılacak birşey yoktu" şeklindeki sözlerine değinerek, ülkenin bu duruma gelmesinden 9 yıl Başbakanlık yapan Demirel'in sorumlu olduğunu söyledi. Ecevit kendilerinin hükümet ettiği dönemde ekonomik durumun düzeltilmesinde ciddi başarılar sağladığını ileri sürdü.

Basın toplantısında gazetecilerin sorularını da cevaplayan Ecevit, hükümetin daha fazla iktidarda kalmasının daha sakıncalı hale geldiğini ancak şimdilik bazılarının" giderek daha fazla kerhen de olsa" yeterli desteğe sahip olduğunu belirtti.

Ecevit neler yapılması gerektiğini Başbakan Demirel'in açıklamalarının sona ermesinden sonra açıklayacaklarını da sözlerine ekledi.

10 dernek yöneticisi ortak açıklama yaptı: «Sovyet askeri birlikleri Afganistan'dan derhal çekilmelidir»

ANKARA (ÖZEL)

Aralarında asker kuruluşlarının da bulunduğu 10 dernek yöneticisi ve TMMOB yurtsever mimar ve mühendis muhalefet hareketi yaptıkları ortak açıklamada, Afganistan işgalini kınadılar. Dernekler "Sovyet Askeri Birliklerinin Afganistan'dan derhal çekilmesini" istediler.

Türkiye'deki Afganlı ve İranlı öğrencilerin Ankara'daki kuruluşları tek tek dolaşarak Afganistan işgalini kınamalarını istemeleri üzerine 9 kuruluş işgali kınamak için hazırlanan metne imza attılar. Türk Emeklileri Milli Federasyonu (TEMFER) ve Türk Silahlı Kuvvetleri Emekli Subaylar Derneği Başkanlığı yöneticisi Emekli Hakim Tümgeneral Faruk Aldemir, Ankara İran Yüksek Öğrenim Kültür Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Behram Shagar, Memurlar Derneği Genel Başkanı Baki Özilhan, Demiryolları Memur Dernekleri Federasyonu 2.Başkanı Kemal Avcı, Sivas Demiryolu Memurları Derneği Genel Sekreteri ve Sivas Endüstri Meslek Lisesi kız ve erkek Sanat Enstitüsü Mezunları Derneği Başkanı Veysel Açıkalın, Yeşil Türkiye Ormancılar Derneği Başkanı Yaşar Avcı, TMMOB Yurtsever Mimar-Mühendis muhalefet hareketi adına Nahit Öztürkcan, Tüm Adliye Memurları Dayanışma Derneği Genel Başkanı Fahrettin Tekinalp'in imzaladığı metin aynen şöyle.

"27 Aralık 1979 günü, Afganistan on binlerce Rus askeri tarafından işgal edilmiştir. Rusya bu milleti yok etmenin cabası içindedir.

"Bu işgal bütün Ortadoğuda ve dünyada barışı tehlikeye sokmaktadır.

"Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal eylemi uluslararası anlaşmaları, devlet egemenliğini, toprak bütünlüğünü ortadan kaldırarak, Afganistan'ın içişlerine müdahale etmektedir.

"Bütün dünya kamuoyu bu işgali kınamakta ve protesto etmektedir. Biz aşağıda imzası bulunan kuruluşlar olarak Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgalini nefretle kınıyoruz. Sovyet askeri birlikleri Afganistan'dan derhal çekilmelidir."

Beni Sadr...

(Baştarafı 1. sayfada)

yapacağı yardımı onaylamadığını belirtti.

Rus yayılmacılığına direneceğini ifade eden Beni-Sadr, "Washington kuzey komşumuza karşı çıkmamıza gerçekten yardım etmek istiyorsa, iç işlerimize karışmaktan ve devrimimize karşı komplo düzenlemekten kaçınmalıdır" dedi.

Homeyni ile görüşmeden rehineler konusunda kesin bir şey söylemek istemeyen Beni-Sadr, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin uzlaştırıcı, çözümünü desteklemediğini kaydetti.

Öte yandan Beni-Sadr, pazar günü düzenlediği bir basın toplantısında, ABD hükümeti yayılmacı bir siyaset izlemekten vazgeçmeyi ve İran'ın iç işlerine karışmamayı taahhüt ettiğini ve İran halkının dünyanın her hangi bir yerinde canilerin peşine düşme hakkını tanıdığını Amerikan milletine ve bütün dünyaya açıklamaya karar verirse, buhranın çözülebileceğini söyledi.

Beni-Sadr, Tahran televizyonunda yayınlanan bir demecinde ise, biri Amerikan Büyükelçiliğinde diğeri de Devrim Konseyinde olmak üzere, iki iktidar karşısında halkın güvenini yitireceğini söyledi. Yeni Devlet Başkanı, öğrencilerin Devrim Konseyi ile "açıkca tartışma" ilkesine uymaları gerektiğini, yoksa halka ters düşeceklerini belirtti.

Beni Sadr, öğrencilerin işgal olayıyla İran'ın ABD egemenliği altında yaşamak istemediğini gösterdiğini söylemekle birlikte öğrencilerin her yaptığını onaylamadığını da ifade etti.

Alman Maliye...

(Baştarafı 1. sayfada)

de Pakistan'a yapılacak yardım için gerekli fonun ayrıldığını, ancak bunun yeterli olmaması durumunda yeniden gözden geçirilebileceğini kaydetti.

İstanbul'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

dolmuş ücretlerine yüzde 100 zam istedi.

İstanbul Belediyesinin bir süre önce aldığı 82 yeni otobüsün dün sefere girmesi nedeniyle düzenlenen törende konuşan Belediye Başkanı Kotil "Son 4 ay içinde toplam 377 otobüsü sefere çıkardık. Biletlere de zam yapmayacağız. İstanbullulara yeni bir çile yaşatmayacağız" dedi.

Öte yandan hükümetin yaptığı devalüasyondan sonra taksi ve dolmuş ücretlerine yüzde yüz zam istediklerini açıklayan İstanbul Otomobilciler Esnafı Derneği Başkanı Mesut Özeke "Yedek parçaların fiyatları serbest bırakılır, benzine zam gelirken, dolmuş ve taksi ücretlerinin tarifeye bağlı bırakılması esnafsever olduğunu söyleyen hükümetimizin büyük bir çelişkisidir" dedi. Özeke "bu isteklerinin bile az olduğunu" söyledi.

THA'nın bildirdiğine göre Diyarbakır'dan yurdun diğer illerine yapılan karayolu taşıma ve nakliye ücretlerine yüzde 70 zam yapıldı. Otobüs işletmelerinin dün sabahtan itibaren yaptıkları zamdan sonra Diyarbakır-Ankara otobüs bileti 700, İstanbul bileti ise 1000 liraya yükseldi.

KAYIP — Aydınlık gazetesinden aldığım kimlik kartımı kaybettim. Geçersizdir.
Mehmet ALTINTAŞ

Tunus
Gafsah
CEZAYIR
TUNUS

Silahlı 300 kişi Tunus'un Gafsa kentini bastı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tunus Haber Ajansı, Cezayir'den giren 300 kişilik bir silahlı grubun, ülkenin güneybatısındaki Gafsa şehrinde kışla ve karakollara saldırdığını bildirdi. Olayda 20 kişi öldü, birçok kişi yaralandı.

Tunus Haber Ajansına göre olay şöyle gelişti: Cumartesi gecesi, ağır silahlarla donatılmış 300 kişi, Cezayir sınırından geçerek, başkentin 350 kilometre güneyindeki bir maden şehri olan Gafsa'ya geldiler. Silahlı kişiler burada, aynı anda, bir askeri kışlaya, bir ulusal muhafız noktasına ve bir de polis karakoluna saldırdılar.

Tunus güvenlik kuvvetlerinin olaya müdahale etmesi üzerine, yanlarına aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu bazı kimseleri rehin alarak, şehrin yakınındaki tepelere çekildiler. Silahlı kişiler rehineleri daha sonra serbest bıraktılar.

Güvenlik kuvvetlerinin şehirde sükuneti sağladığını bildiren Tunuslu yetkililer, olaydan Cezayir ve Libya'yı sorumlu tutuyorlar. Bu arada, Cezayir'in Tunus Büyükelçisinin Tunus Dışişleri Bakanlığına çağrılarak, kendisinden bilgi istendiği bildiriliyor. Cezayir ise olayla bir ilgisi olmadığını açıkladı.

Saldırıları düzenleyenlerin kimlikleri ve saldırı nedenleri henüz açıklığa kavuşmadı. Ancak gözlemciler, olayın iki yıl önce patlak vermiş olan sendikal olayların yıldönümüne rastlamasına dikkat çekiyorlar. Tunus yetkilileri ise, olayı bir iç nedene bağlamanın yanlış olacağını ileri sürüyorlar.

Yerli ve yabancı...

(Baştarafı 1. sayfada)

Süleyman Demirel yaptıkları işin sadece bir para operasyonu olmadığını aldıkları tedbirlerle kanıtladıklarını söyledi ve buna bağlı olarak şu tedbirleri alacaklarını belirtti: Ekonomik alanda koordinasyonu sağlayabilmek için, ilgili bakanlıkların üst kademe bürokratlarından oluşacak bir "Koordinasyon kurulu", Başbakanlık, DPT, Maliye, Merkez Bankası, Ticaret Bakanlığı ilgililerinden oluşacak, özellikle operasyonu yakından takip edecek 'Para Kredi Kurulu"; yabancı sermaye girişini çok kolaylaştırmak, bu önemli kaynaktan iyi ve süratli bir tarzda yararlanabilmek için kurulacak "Başbakanlık Yabancı Sermaye Dairesi".

Yatırım ve teşviki artırmak için 'Başbakanlık Teşvik ve Uygulama Dairesi"

Bu tedbirlerin dışında döviz gelirlerinin artırılması başlığı altında toplanan tedbirler arasında yurtiçi ve yurtdışından gelecek dövizlerin menşei, ve alanın isminin sorulmaması ile ithalatçılara kolaylık sağlayan başka maddeler bulunuyor.

Karaborsanın önlenmesi, ikili fiyat sisteminin kaldırılması ile ilgili tedbirler arasında ise, fiyat kontrol komitesinin kaldırılması, gazete kağıdı ithalinin serbest bırakılması yer alıyor.

Gelirler önlemleri arasında ayrıca sigaranın özel sektör tarafından üretilebilmesi, enflasyonun ücretliler üzerindeki etkisini azaltmak ve enflasyonu yavaşlatmak için "eşel mobil" sisteminin getirilmesi, madenlerin devletleştirilmesi hakkındaki kanun kuvvetindeki kararnamenin iptali de var.

Basın toplantısında daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Demirel, "Devletin hali malumdur. Bırakın yapsınlar. Yapacakları bu toprak üstünde değil mi? Böyle yaparak hiç bir yere varamazsınız. İşte madenleri devletleştirme ne oldu?" şeklinde konuştu.

Demirel, Ecevit'in basın toplantısındaki bazı sözlerini kendisine hatırlatan bir gazeteciye cevaben, "Demagojidir. Hangi daireye hangi bozkurtları doldurmuşuz?" şeklinde konuştu.

ALİ KOÇMAN'IN AÇIKLAMASI

Son zamlar üzerine Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Koçman bir açıklama yaparak zamların yapılması gerektiğini savundu.

Koçman bu konuda şunları söyledi: "Türk ekonomisinin bunalımdan kurtulmasını hepimiz istiyoruz. Ekonomik bunalımdan ciddi tedbirler alınmadan ve uygulanmadan çıkılamayacağını da biliyoruz."

Hükümetin zamlarla "ciddi uygulamalara" başladığını, bunun da ekonomiyi kurtaracağını öne sürdü.

Koçman, hükümet tarafından getirilen son tedbirlerden sonra ekonominin düzeltilmemesi halinde ise, "Ortaya çıkacak politik, sosyal ve ekonomik patlamalar, hepimize bu günleri de aratabilir" dedi.

Son yapılan zamların herkese ağır yükler getireceğini söyleyen Koçman, her ülkede bunun böyle olduğunu iddia ederken, getirilen yükün vatandaşlar arasında adil bir şekilde dağıtılmasını istedi.

İki Tekel...

(Baştarafı 1. sayfada)

rin evlerini de bombalamışlardı.

Öte yandan Pendik'teki MHP'li ve Ülkü Ocaklılar, sahte solcu saldırganların hareketlerinden yararlanarak Cevizli Tek Gıda-İş şubesinde etkinlik kurmak ve karışıklığı körüklemek için faaliyetlerini sürdürüyorlar.

İstanbul Kurtuluş Sefa Meydanı Aliağa sokakta bir bakkalda oturmakta olan Zeynel Yağmur adlı bir kişi saat 21.00 sularında 10-15 kişilik bir grup tarafından dükkandan dışarı çıkarıldıktan sonra açılan ateş sonucu, ayaklarından yaralandı. Yaralı Zeynel Yağmur Taksim Hastanesinde tedavi altına alındı.

ELAZIĞ'DA

Elazığ Park Caddesinde bir kuyumcu dükkanını dün sabah soyan ve 1.5 milyon lira olarak kaçan Mahsun Tekin adlı bir soyguncu daha sonra güvenlik kuvvetleriyle girdiği çatışma sonucu yaralı olarak yakalandı.

ADANA'DA

Adana'da Tercüman tesislerinin bulunduğu binada bulunan GAMEDA gazete dağıtım şirketine kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Ancak patlayıcı madde patlamadı.

ANKARA'DA

Ankara'nın Abidinpaşa su deposu yanında dün saat 15.45 sıralarında meydana gelen olayda Mehmet Ali Özdilek adlı bir genç yaralandı.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'ın Çermik ilçesinde polisin bir eve baskın yapması sonucu 39.5 kilo toz esrar ele geçirildi. Bulunan esrarla ilgili olarak Bekir Akdağ ile Mehmet Akdağ gözaltına alındılar.

ADANA'DA

Adana'nın Haruniye ilçesinde dün iki grup arasında çıkan çatışmada Mehmet Seyyit ve Muhammet Kurtbükeoğlu adlı gençler yaralandı.

Olayla ilgili oldukları bildirilen Turan Önder, Erol Önder, İdris Önder, Zekeriya Aydın ile Battal Aydın gözaltına alındılar.

İZMİR'DE

Ege Üniversitesinde çıkan olaylarla ilgili olarak gözaltına alınan 86 kişiden 83'ü serbest bırakılırken 3'ü tutuklandı.

İÇKİ VE TUZ ZAMMI

		Eski f.	Yeni f.
İÇKİLER			
RAKILAR:			
Altınbaş	35 CL.	105.00	180.00
Altınbaş	70 CL.	200.00	350.00
Kulüp	70 CL.	180.00	320.00
Yeni Rakı	35 CL.	85.00	150.00
Yeni Rakı	70 CL.	160.00	280.00
DİĞER İÇKİLER:			
Votka	35 CL.	85.00	150.00
Votka	70 CL.	160.00	280.00
Tabii kanyak	35 CL.	85.00	160.00
Tabii kanyak	70 CL.	160.00	300.00
Vermut	70 CL.	50.00	100.00
Cin	70 CL.	160.00	300.00
Ankara Viskisi	70 CL.	300.00	500.00
Köpüklü şarap	80 CL.	50.00	100.00
Kalite şarapları	70 CL.	40.00	50.00
TUZLAR:			
Mutfak tuzu 1 kilo		90. krş.	500 kş.
Sofra tuzu 650 gr.		80 krş.	500 kş.

Tren-otobüs...

(Baştarafı 1. sayfada)

yılı tren ile Hulki Yaşar yönetimindeki Konya belediye otobüsü çarpıştı.

Bariyersiz hemzemin geçitte bir arıza nedeniyle duran belediye otobüsüne tren çok [illegible] olarak çarptı ve 10 metre sürükledi.

Çarpışmada yaralanan 11 kişinin kimlikleri şöyledir:

"Hulki Yaşar, Ramazan Öztoprak, Ahmet Karabacak, Nuran Karaköse, Mehmet Karaköse, Hüseyin Aktığ, Abdullah Yurtgül, Hacer Yalçın, Ali Kılıç, Recep Özkadayıf ve Durmuş Yalçın"

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 266178
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 ☐ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 ☐ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 ☐ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 ☐ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguicre, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 02) 640 7798
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 24 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL ☐ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL ☐ 8. sayfa (Sütun snt.) 400 TL ☐ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL ☐ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL ☐ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL ☐ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Silah kaçakçılığı Ortadoğudaki siyasi gelişmelere göre azalıp çoğalıyor

İran olaylarının başlangıcından önce bölgeye tarihin en yoğun silah akışı başladı

● Barzani'nin yenilgisinden sonra peşmergelerin ellerindeki silahlar toplanıp başka pazarlara sevkedildi

● Güneydoğudaki kaçakçılıklaragöz yuman bazı sınır görevlileri kısa sürede milyonlar vurdular

● Talabani-KDP çatışması sırasında bölgeye çok sayıda silah girdi

Kral Samilerin, Uğurluların,, diğer "Baba" ların ülkeye soktukları silahlar binlerce insanın kanına giriyor. Bazı siyasilerin bu şebekelerle ilişkiler kurduğu yoğun şekilde söyleniyor. Ordu Milletvekili Hamdi Mağden'in elindeki altın kaplama tabancanın nereden geldiğini soran yok.

İkinci Dünya Savaşından bu yana dünyanın en önemli kargaşa noktalarından birisi olan Ortadoğu, aynı zamanda silah tüccarlarının da en kârlı pazarı haline geldi. Bu pazara akan silahların bir bölümü de Türkiye üzerinden yerlerine ulaştı. Özellikle Kuzey Irak'ta meydana gelen olaylar ile İran olayları silah kaçakçılığının miktar olarak göstergesi oldu. Bölgede olağanüstü gelişmeler olurken, silah trafiği arttı. Gelişmeler durulunca trafik de azaldı. Hatta öyle bir dönem oldu ki silah trafiği tersine işledi. Yani bir zamanlar satılan silahlar ucuz fiyatla toplanıp başka pazarlara ulaştırıldı.

İşte bu yoğun trafik sırasında silah tüccarları Türkiye'deki en büyük vurgunlarını vurdular.

BARZANİ'NİN YENİLGİSİ VE TERSİNE DÖNEN TRAFİK

Kuzey Irak'ta, Irak hükümet kuvvetleri ile yıllar süren silahlı çatışmalara giren Mustafa Barzani'nin adamları, bölgedeki en önemli alıcı pozisyonunu yıllarca devam ettirdi. Daha önceki günlerde anlattığımız şekilde Türkiye'ye giren silahlar, Hakkari-Uludere yolu ile Kuzey Irak'a giriyordu. Ancak Barzani'nin 1974 yılında hükümet kuvvetleri tarafından ağır bir yenilgiye uğraması sonucu bölgedeki Kürtler dağıldı. Çoğu da sefalet içindeydiler. Açlıklarına rağmen, ellerinde otomatik silahlar Klaşinkovlar bulunuyordu.

Bölgeye yıllardır silah sokan tüccarlar vine harekete geçtiler. Ama bu kez yaptıkları farklıydı. Eskilerin dağıtıcıları Kuzey Irak'ta kalan ve Türkiye'ye geçmiş olan peşmergelerin ellerindeki silahları düşük fiyatlarla toplamaya başladılar.

Yoksul ve perişan durumdaki peşmergeler gözleri gibi korudukları Klaşinkovları 5 bin liraya kadar düşen fiyatlarla elden çıkardılar. Toplanan silahlar Hakkari-Uludere yolundan Türkiye'ye girdi. Çok sayıdaki silah sarp dağ yollarından katır ve atlarla Mardin, Diyarbakır ve Van gibi merkezlere götürüldü. Buradan da büyük patronlar aracılığı ile başkalarına devredilerek yeni pazarlar aramak için yollara çıkarıldı.

Bölgedeki yaygın söylentilere göre 1974 yılında sadece 20 gün içinde 80 bin Klaşinkov toplanarak Batıya sevkedildi. Bu dönem Türkiye'de diğer silahların da en ucuz satıldığı dönemlerden birisi oldu. Aynı zamanda da anarşi olaylarının hız kazanmaya başladığı yıl.

TALABANİ'NİN ORTAYA ÇIKIŞI VE BÜYÜK SİLAH AKIŞI

Güneydoğu sınırından son yılların en büyük silah akışı Sovyet yanlısı Celal Talabani'nin ortaya çıkışı ile başladı.

Talabani, Barzani'nin yenilgisinden sonra bölgedeki Kürt hareketinin liderliğini kapmak için ortaya çıktı. 1975'ten 1977'ye kadar bölgede ulaşabildikleri herkesi silahlandırmaya özen gösterdiler. "Sendenim" diyen herkese bir Klaşinkov, 7 adet şarjör ve 500 lira aylık verdiler.

Bölge halkı böylelikle Talabanicilere katılmasa bile verileni satarak gelir elde etmek için silahları kabul etti. Bu sırada onbinlerce silah dağıtıldı. Bir kısmı köylülerin satışı ile tekrar pazarlara sürüldü. Böylece silah tüccarları iki taraflı olarak pazarı elinde bulundurdu ve muazzam kazançlar sağladılar.

Daha sonra Talabani, büyük bir bölümü Türkiye topraklarında geçen çatışmada feci bir yenilgiye uğradı. Silahlarının büyük kısmı el değiştirdi.

İRAN OLAYLARI VE TARİHİN EN BÜYÜK SİLAH SEVKİYATI

1978 yılı başından itibaren İran'da kabaran halk hareketi yoğun bir silah talebi yarattı. İran halkı silahsızdı. Silah tüccarları durumu iyi değerlendirdi. İran'a giren silahların çok büyük bir bölümü Türkiye'den geçiyordu.

İran'a silahlar iki yoldan giriyordu. Birinci yol; Karadeniz kıyılarından çıkarılan silahlar, Trabzon-Erzurum-Ağrı yolu ile İran'a girdi. Bu işi örgütleyenler arasında Kral Sami ve diğer Laz patronlar vardı. İkinci yol ise Hatay ve ilçelerinden girerek Antep-Urfa-Mardin-Hakkari yolunu izliyordu. Bu ikinci yolu ise Kürtler ve Antepliler kontrol ediyorlardı.

Büyük patronların İran vurgunu öylesine kârlı geldi ki, dışarıdan Türkiye'ye sokulan silahlar yetmedi. İç piyasadan tek tek toplanan silahlar da İran'a gönderildi. Barzani yenilgisinden sonra en düşük fiyata giden silahlar bu sırada görülmedik fiyatlarla alıcı buldular.

MİLYONLAR VURAN SINIR GÖREVLİLERİ

Güneydoğu sınırımızda sık sık kaçakçı oldukları bahanesi ile sırt hamalları vurulmakta, hatta toplu katliamlara dönüştürülmektedir. Daha sonra da yetkililer ortaya çıkıp, "Jandarmalarla çatışan kaçakçı vurularak öldürüldü" gibisinden açıklamalar yapmaktadır.

Oysa silah ve diğer kaçak eşyalar ülkemize bazı önemli sınır görevlilerinin bilgisi dahilinde girmektedir. Koskoca TIR kamyonlarının kayıplara karışması, roketatar mermilerinin bulunması başka türlü açıklanamaz.

Büyük patronlara kolaylık gösterenler arasında da ne yazık ki bazen sınırdaki askeri görevlilere de rastlanmaktadır.

Irak'ta çarpışan peşmergelerin ellerindeki silahların büyük çoğunluğu, Türkiye'deki "baba"lar tarafından sağlandı. Barzani'nin 1974'deki yenilgisinden sonra aynı silahlar ucuz fiyata toplanarak tekrar piyasaya sürüldü.

447 ROKET NASIL YAKALANDI

Bunlar Güneydoğuda görev yaptıktan sonra başka yerlere milyoner olarak dönmektedir. Bazıları vurgundan sonra görevlerinden istifa edip başka işlere başlamaktadır.

Bunlardan son dönemde ortaya çıkan, ancak haklarında hiç bir soruşturma açılmayan ikisine değineceğiz. Mardin'de görev yapan Yüzbaşı Mehmet A. ve Yüzbaşı Nihat T.

Yüzbaşı Mehmet A. Mardin'de Jandarma Bölük Komutanlığı yaptı. Karıştığı olayların ayyuka çıkması ile 1979 yılında Genelkurmayın müdahalesi ile Sarıkamış ilçesine tayin edildi.

Bu şahsın en büyük yolsuzluklarından birisi Mardin mağaralarında bulunan 447 adet roketatar mermisi ile ilgili. Yakalanan roketlerin 5-6 misli daha önce geçirilmiş ve yerine ulaştırılmıştı. Yüzbaşı 447 adetlik son postayı Jandarma Alay Komutanlığına ihbar etti. Bu ihbar üzerine Mehmet A. taltif edildi. Ama kısa zamanda işin kokusu çıktı. Olayın üstlerince öğrenilmesine rağmen Yüzbaşı hakkında herhangi bir soruşturma açılmadı.

YAKALADIĞI SİLAHLARI TEKRAR KÖYLÜLERE SATIYORDU

Yüzbaşı, bu arada köylere de baskınlar düzenliyor, silah arıyordu. Ancak topladığı silahları bir süre sonra sahiplerine satıyordu. Yüzbaşının bu yolsuzluğu şikayet üzerine ortaya çıktı. Olay deiil ve belgelendikten sonra, Yüzbaşı hakkında dava açıldı. Yüzbaşının tutuklanması beklenirken araya bazı hatırlı kişiler girerek, şikayetçileri vazgeçirdiler. Araya giren hatırlı kişilerden birisi de parti değiştirdikten sonra bakan olan bir milletvekili idi.

Yüzbaşının son olarak bir araba dolusu silahı sınırdan geçirmeye çalışırken yakalandığı söylendi. Bu olaydan dolayı bazı erler hakkında soruşturma açıldı ama Yüzbaşı yine serbest bırakıldı. Bu olayın dedikodularının yayılması üzerine, Genelkurmaydan gelen bir emirle Mehmet A. 24 saat içinde görevden alındı. Bu arada kendisine Ford Granada bir otomobil aldığı söyleniyor.

KAÇAKÇI AĞALARININ 2 MİLYONLUK SÜNNET HEDİYESİ

Bölgede kaçakçılarla işbirliği yaptığı söylenen bir başka yüzbaşı ise Nihat T. Bu şahıs da Mardin'de Jandarma Bölük Komutanlığı yaptı. Bölgedeki ağalardan ve kaçakçılardan büyük rüşvetler aldığı söylendi. Bu söylentiye göre silah naklinde askeri araçları kullandı.

Mardin-Kızıltepe yolu üzerinde yakaladığı bir kamyon dolusu Klaşinkovu bırakmak için 650 bin lira dolayında rüşvet aldığı söyleniyor.

Bu Yüzbaşı oğluna dillere destan bir sünnet düğünü yaptı. Bölgedeki bütün hatırlı kişiler davetli idi. Düğündeki davetliler 2 milyonu aşkın para ve mücevheratı hediye olarak verdiler. Bu hediyelerin rüşvete geçirilmiş kılıf olduğu söylendi.

Yüzbaşının emrindeki erlerin çoğu hakkında kaçakçılıktan soruşturma açıldığı halde Nihat T. hakkında herhangi bir soruşturma açılmadı. Söylentilerin yaygınlaşması üzerine zamanın Mardin Valisinin baskısı ile görevinden alındı ve başka yere gönderildi.

— BİTTİ —

Türkiye'ye giren silahların finansman kaynağı, Ortadoğu ülkelerinden ve ülkemizden toplanan uyuşturucu maddeler. Çoğunlukla aynı şebekeler, dışarıya eroin gönderip silah getiriyorlar. Yukarıdaki resimde bir şebekenin evine yapılan baskında ele geçen eroin ve silahlar görülüyor.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Devekuşu devekuşunu nasıl görür?

Geçtiğimiz hafta TBMM'de yapılan dış politika tartışmalarında, AP sözcüsünün konuşmasında dikkat çekici noktalar vardı.

AP adına konuşan İstanbul Milletvekili Celal Yardımcı, Sovyetlerden söz ettiği her cümlede, "dostumuz, komşumuz" demeye özen gösteriyordu. Sovyetlere yönelttiği her eleştirinin ardından, "Bu sözlerimiz iyiniyet olarak anlaşılmalıdır" diyordu.

Ve, Afganistan işgalinden söz ederken, "Sovyetler Birliği'nin bu tutumu, yumuşama ve silahsızlanmada büyük gedik açmıştır" şeklinde bir ifade kullanıyordu.

Bu tutum, AP hükümetinin Afganistan'ın işgaline karşı gösterdiği tepkiye oranla, epey gerilemiş bir tutumdu.

Şüphesiz, Sovyet savaş makinasının askeri gücü karşısında AP içinde görülen teslimiyet eğilimlerinin belli maddi temelleri var.

Bunlardan biri daha hâlâ iç yıkıcılığın kanatlarından biri olan MHP'nin himaye edilmesi. Bir başkası, yoğun anti-komünizm. Türkiye'nin içinde bulunduğu durumun sebebini komünizm olarak gören ve dolayısıyla yine MHP ile birleşen tutum. Başka bir temeli, halkın özgürlüklerini elinden almaya yönelik anlayış. Bir temeli de son devalüasyonda olduğu gibi, iktisadi bunalımın yükünü sürekli olarak halkın sırtına yıkmaya çalışan politika.

Bunların hepsi de neticede dönüp dolaşıp hem ülkenin Rusya karşısında zayıflamasına, hem de AP'nin Rusya'ya karşı dizlerinin titremesine yol açıyor.

Bütün bunların dışında, Yardımcı'nın konuşmasında dikkat çekici yeni bir husus daha bulunmaktaydı. O da dış politika konusunda CHP ile ortak bir zemin arayışının yarattığı gerilemeydi.

AP sözcüsü, CHP ile dış politika konularında uzlaşma arayışına giriştikçe, daha fazla "yumuşama, silahsızlanma" sözü ediyordu.

Yani, AP, dış politika konusunda ortak bir zemin oluşturabilmek için CHP'yi milletin ihtiyaçlarında birleşmeye zorlayacak yerde, kendisi ilk tepkisinden geri basmakta ve CHP'nin millete sırt dönen tutumuna yaklaşmaktaydı.

CHP yönetimi Afganistan konusunda gerçekleri daha fazla görmemek için kafayı devekuşu gibi kuma gömmüştü. AP ise onun kafasını kumdan çıkarmaya çalışacak yerde, kendisi de kafasını kuma yaklaştırıyordu. Ve durum ister istemez akla bir devekuşu fıkrasını getiriyordu:

İki dişi devekuşu gezintiye çıkmışlar. Nazlana nazlana dolaşırlarken peşlerine iki erkek devekuşu takılmış. Takip edildiklerini gören dişi devekuşları, saklanmak için hemen kafalarını kuma gömmüşler. Bunun üzerine arkalarındaki erkek devekuşları şaşkınlıkla birbirlerine sormuşlar:

—Yahu bunlar az önce buradaydı, birdenbire nereye kayboldular?

Hükümet, karşı karşıya bulunduğumuz tehlike önünde, milletin birliğini sağlayacak politikalara yönelip CHP'yi de bu noktaya çekmeye mi çalışacak?

Yoksa fıkradaki gibi kafayı kuma gömen deve kuşlarının nereye kaybolduğunu mu arayacak?

BAZI KAÇAKÇILIK HABERLERİ

1979 yılının son altı ayında 14 TIR'da 160 milyon liralık kaçak mal ele geçti

EDİRNE (THA,

1979 yılının son altı ayında Kapıkule sınır kapısında 14 TIR kamyonu kaçak eşya taşıdıkları nedeni ile gümrük tarafından tutuldu. Şoförleri tutuklandı.

Avrupa'dan Türkiye ve Asya ülkelerine ticari eşya taşıyan üçü Türk 14 kamyon kaçak eşya taşıdıklarından Kapıkule Gümrük Müdürü Erkan Kılıçay tarafından tutuldu. 1918 sayılı yasaya göre kamyon şoförleri tutuklandı.

160 milyon lira yaklaşık satış değeri olan ticari eşya ve kamyonlarla ilgili olarak Kapıkule Gümrük Müdürü Erkan Kılıçay şunları söyledi:

"Tutulan TIR kamyonlarında kakao çekirdeği, elektronik eşyalar, gözlük çerçeveleri, otomobil aksamları, karbon kağıtları, televizyon aksamları, tıbbi aletler, kimyevi maddeler, hidrolik presler, kürkler, mobilyalar, danteller, kumaşlar, kule vinçleri ve siyanür bulundu."

1979 yılında Van'da 10 bin 136 tüfek, 574 tabanca ve 456 bin mermi ele geçirildi

VAN (AA)

Van'a bağlı ilçe ve köylerinde 1979 yılında on bin 136 adet uzun namlulu silah 574 adet tabanca ve 356 bin 236 adet çeşitli mermi yakalandı.

Yetkililerin yaptığı açıklamaya göre, 1979 yılında yapılan operasyonların 52 adet otomatik tabanca, 4 bin 636 adet bu tabancalara ait mermi, 72 adet otomatik uzun namlulu silah, 11 bin 744 adet otomatik silah mermisi, 521 çeşitli marka tabanca, 153 bin 758 adet mermisiyle birlikte, bir toplu tabanca, 27 mermi, 10 bin 64 adet de av tüfeği, bu tüfeklere ait 236 bin 624 adet mermi ele geçerildi.

6136 sayılı kanuna muhalefetten 176 kişi, uyuşturucu madde kaçakçılığından ise 29 kişi tutuklandı.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 GÖKYÜZÜ PRENSLERİ

Sürekli filmin bugün yayınlanacak 11. bölümünde biri Amerika'da diğeri Fransa'da iki önemli uçuş gösterisi yapılacak. Fransız havacılarını etkileyecek olan bu uçuşun Issi-le-Mulino'da yapılmasına karşı çıkan Edvar nankörlükle suçlanır.

19.30 MERHABA

İdil Öztamer'in sunduğu ve Kaynak Gültekin'in hazırladığı programda et ve deri sorunu işlenecek ve erken kesimin ekonomiye olan zararları anlatılacak.

20.00 HABERLER

20.35 DİYANET İŞLERİ BAŞKANININ KONUŞMASI

Programda, Hz. Muhammedin doğum günü nedeniyle Diyanet İşleri Başkanının bir konuşması yer alacak.

21.00 MEVLİT

22.40 HABERLER